

ZAKON

O TELEKOMUNIKACIJAMA

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom, u skladu sa međunarodnim pravnim standardima, uređuju se uslovi i način obavljanja delatnosti u oblasti telekomunikacija; osniva se Republička agencija za telekomunikacije; utvrđuju se ovlašćenja za regulisanje odnosa u oblasti telekomunikacija; uređuju se pitanja koja se odnose na: sprečavanje monopola i monopolskog ponašanja; principe i postupak dodeljivanja dozvola za obavljanje delatnosti; regulaciju i kontrolu tarifa telekomunikacionih usluga u uslovima ograničenog tržišta; interkonekciju telekomunikacionih mreža i operatora; zakup linija; obim, sadržinu i unapređenje usluga univerzalnog servisa, kao i prava i obaveze telekomunikacionih operatora u toj oblasti; radiokomunikacije; međunarodne telekomunikacije, osim pitanja koja su regulisana drugim zakonom; druga pitanja koja su od značaja za funkcionisanje i razvoj telekomunikacija u Republici.

Član 2.

Odredbe ovog zakona ne odnose se na pravo fizičkih i pravnih lica da emituju, odnosno distribuiraju radio i televizijski program namenjen neodređenom broju korisnika, osim na pravo korišćenja radio frekvencija i na postavljanje, upotrebu i održavanje telekomunikacionih uređaja.

Načela regulisanja odnosa u oblasti telekomunikacija

Član 3.

Načela na kojima se zasniva regulisanje odnosa u oblasti telekomunikacija su:

- 1) obezbeđivanje uslova za razvoj telekomunikacija u Republici Srbiji;
- 2) zaštita interesa korisnika telekomunikacionih usluga;
- 3) stvaranje uslova za zadovoljavanje potreba korisnika za telekomunikacionim uslugama;
- 4) podsticanje konkurentnosti, ekonomičnosti i efikasnosti u obavljanju delatnosti u oblasti telekomunikacija;

- 5) obezbeđivanje maksimalnog kvaliteta telekomunikacionih usluga;
- 6) obezbeđivanje interkonekcije telekomunikacionih mreža, odnosno telekomunikacionih operatora pod ravnopravnim i uzajamno prihvatljivim uslovima;
- 7) obezbeđivanje racionalnog i ekonomičnog korišćenja radiofrekvencijskog spektra;
- 8) usklađivanje obavljanja delatnosti u oblasti telekomunikacija sa međunarodnim standardima, praksom i tehničkim normativima.

Značenje pojedinih izraza

Član 4.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu, ako nije drugačije određeno, imaju sledeće značenje:

- 1) "telekomunikacije" su svako emitovanje, prenos ili prijem poruka (govor, zvuk, tekst, slika ili podaci) u vidu signala, korišćenjem žičnih, radio, optičkih ili drugih elektromagnetskih sistema;
- 2) "telekomunikaciona mreža" je skup telekomunikacionih sistema i sredstava, koji omogućavaju prenos poruka saglasno zahtevima korisnika;
- 3) "telekomunikaciona sredstva" su oprema i uređaji za obradu, prenos i prijem signala, kao i odgovarajući softver, koji se koriste u telekomunikacijama;
- 4) "korisnik" je fizičko ili pravno lice koje koristi ili želi da koristi telekomunikacione usluge po osnovu zaključenog pretplatničkog ugovora ili na drugi predviđeni način;
- 5) "telekomunikaciona usluga" je usluga koja se u potpunosti ili delimično sastoji od prenosa i usmeravanja signala kroz telekomunikacione mreže, u skladu sa zahtevima korisnika i telekomunikacionog procesa;
- 6) "telekomunikacioni operator" je pravno ili fizičko lice koje gradi, poseduje i eksploatiše telekomunikacionu mrežu i/ili pruža telekomunikacionu uslugu;
- 7) "javni telekomunikacioni operator" je telekomunikacioni operator koji pruža javnu telekomunikacionu uslugu;
- 8) "izbor operatora" je mogućnost data korisniku da izabere međumesnog ili međunarodnog operatora preko koga će koristiti određenu telekomunikacionu uslugu, npr. biranjem koda ili određivanjem operatora unapred;

- 9) "prethodni izbor operatora" je mogućnost ponuđena korisniku koja mu omogućava izbor određenih definisanih klasa poziva koje realizuje operator izabran unapred (a koji sa pretplatnikom ima zaključen ugovor), bez obaveze biranja prefiksa usmeravanja ili bilo kakve druge procedure da bi se obezbedilo takvo usmeravanje;
- 10) "*javna telekomunikaciona usluga*" je javno dostupna telekomunikaciona usluga koju pruža javni telekomunikacioni operator;
- 11) "*javna telekomunikaciona mreža*" je telekomunikaciona mreža koja se koristi za pružanje javnih telekomunikacionih usluga;
- 12) "*javna fiksna telekomunikaciona mreža*" je telekomunikaciona mreža koja se, u celini ili delimično, koristi za pružanje različitih javnih telekomunikacionih usluga između stacionarnih terminalnih tačaka mreže, uključujući i pristupnu infrastrukturu, kao i infrastrukturu za povezivanje javnih telekomunikacionih mreža na određenoj teritoriji i van nje;
- 13) "*usluga javne fiksne telefonske mreže*" je javna usluga koja korisnicima na fiksnim lokacijama obezbeđuje javnu govornu uslugu i javnu uslugu prenosa podataka u lokalnom, međugradskom i međunarodnom telefonskom saobraćaju, preko javne fiksne telekomunikacione mreže;
- 14) "*javna govorna usluga*" je na komercijalnoj osnovi javno ponuđena usluga prenosa i komutacije govora u realnom vremenu između terminalnih tačaka javne fiksne telekomunikacione mreže;
- 15) "*univerzalni servis*" je skup osnovnih telekomunikacionih usluga određenog kvaliteta i obima koje treba da budu dostupne svima u okviru javnih telekomunikacionih mreža na teritoriji Republike Srbije, po prihvatljivim cenama;
- 16) "*javna telefonska govornica*" je javno dostupan telefon čije se korišćenje plaća;
- 17) "*javna telekomunikaciona usluga sa dodatnom vrednošću*" je javna telekomunikaciona usluga koja nije osnovna i koja osnovnoj usluzi daje dodatnu vrednost;
- 18) "*javna mobilna telekomunikaciona mreža*" je telekomunikaciona mreža u kojoj terminalne tačke mreže nisu na fiksnim lokacijama, a povezivanje terminalnih tačaka mreže obavlja se radio putem;
- 19) "*usluga javne mobilne telekomunikacione mreže*" je telekomunikaciona usluga koja se, u celini ili delimično, realizuje preko javne mobilne telekomunikacione mreže na određenim radio frekvencijama;

- 20) "*privatna telekomunikaciona mreža*" je telekomunikaciona mreža koju za svoje potrebe gradi, održava i eksploatiše fizičko ili pravno lice, a preko koje se ne pružaju javne telekomunikacione usluge. Privatna telekomunikaciona mreža može biti povezana sa javnom telekomunikacionom mrežom;
- 21) "*javna mreža za prenos podataka*" je namenski izgrađena javna telekomunikaciona mreža koja omogućava prenos podataka;
- 22) "*javna usluga prenosa podataka*" je javna telekomunikaciona usluga koja se pruža korisnicima preko javne mreže za prenos podataka;
- 23) "*radiodifuzna mreža*" je telekomunikaciona mreža koja se koristi za emitovanje i distribuciju radio i televizijskih signala, koji su namenjeni za direktan javni prijem, u otvorenom prostoru, od strane neodređenog broja korisnika;
- 24) "*kablovska distributivna mreža*" je pretežno kablovska telekomunikaciona mreža namenjena distribuciji radio i televizijskih programa, kao i za pružanje drugih telekomunikacionih usluga;
- 25) "*paging (pejdžing)*" je telekomunikaciona mreža za jednosmerni prenos poruka;
- 26) "*usluga pejdžinga*" je usluga koja omogućava korisniku da na određenoj teritoriji, putem specifičnog radio terminalnog uređaja, primi poruku poslatu preko javne telekomunikacione mreže;
- 27) "*interkonekcija*" je fizička ili logička veza (međusobno povezivanje) telekomunikacionih mreža, kojom se omogućava korisnicima jedne mreže komunikacija sa korisnicima drugih mreža, odnosno pristup uslugama drugih telekomunikacionih operatora;
- 28) "*usluga povratnog poziva (call back)*" je telekomunikaciona usluga koja omogućava da se na zahtev korisnika sa date teritorije primi povratni poziv iz inostranstva na korisnikov pretplatnički broj;
- 29) "*numeracija*" je dodeljivanje brojeva kao dela ukupnih pozivnih kodova, kojima se omogućava uspostavljanje telekomunikacionih mreža u pojedinim oblastima ili vršenje određenih telekomunikacionih usluga;
- 30) "*usluga Interneta*" je javna telekomunikaciona usluga koja se realizuje primenom Internet tehnologije;
- 31) "*zakupljena linija*" je nekomutirana telekomunikaciona linija između završnih tačaka javne fiksne telekomunikacione

mreže koja ne uključuje komutaciju kontrolisanu od strane korisnika;

- 32) "*terminalne (završne) tačke*" su mesta u kojima se ostvaruje fizičko i logičko povezivanje telekomunikacione opreme ili sistema na telekomunikacionu mrežu, odnosno mesta u kojima se ostvaruje međusobno povezivanje različitih telekomunikacionih mreža;
- 33) "*terminalna oprema*" je oprema koja je direktno ili indirektno priključena na terminalnu tačku u cilju emitovanja ili prijema poruka;
- 34) "*radio frekvencija*" je osnovni fizički parametar elektromagnetnih talasa ili radio talasa koji se slobodno prostiru kroz prostor i čije se vrednosti konvencionalno nalaze u opsegu od 9 kHz do 3000 GHz;
- 35) "*radio frekvencijski spektar*" je opseg radio frekvencija, određen svojim graničnim frekvencijama;
- 36) "*radio komunikacije*" su telekomunikacije ostvarene pomoću radio talasa;
- 37) "*radio stanica*" je jedan ili više predajnika ili prijemnika ili kombinacija jednog ili više predajnika ili prijemnika, sa jednom ili više antena i drugih uređaja, smeštenih na jednoj lokaciji i neophodnih za emitovanje radio signala, osim prijemnika za direktan prijem radio signala;
- 38) "*amaterska radio stanica*" je radio stanica koja se koristi u okviru amaterske radio službe;
- 39) "*amaterska radio služba*" je neprofitna služba radio veza koja je namenjena isključivo obuci pojedinaca, ostvarivanju međusobnih veza između radio amatera ili tehničkim istraživanjima radio amatera, pri čemu je radio amater ovlašćeno fizičko lice koje se radio tehnikom bavi iz sopstvenih pobuda i na nekomercijalnoj osnovi;
- 40) "*bazna stanica*" je jedinstveni naziv za lokaciju na kojoj se nalaze primopredajni radio uređaji i odgovarajuća telekomunikaciona oprema, koja služi za povezivanje bazne stanice sa ostalim delovima javne mobilne telekomunikacione mreže;
- 41) "*zona opsluživanja*" je prostorna oblast u kojoj je moguće ostvariti radio komunikaciju pod određenim uslovima;
- 42) "*koordinacija*" je proces utvrđivanja zone opsluživanja datog radio komunikacionog sistema, pod uslovom da ne izaziva štetnu smetnju u drugim, susednim, radio komunikacionim sistemima;

- 43) "*isključiva radio frekvencija*" je radio frekvencija dodeljena radio stanicama samo jednog korisnika, na jednoj lokaciji ili u određenoj zoni opsluživanja;
- 44) "*opšta radio frekvencija*" je radio frekvencija dodeljena radio stanicama više korisnika u određenoj zoni opsluživanja, ne vodeći računa o kvalitetu radiokomunikacija;
- 45) "*smetnja (interferencija)*" je prisustvo neželjenih signala na ulazu u prijemnik datog telekomunikacionog sistema, kao posledica emisije, zračenja, indukcije ili njihovih kombinacija od strane drugih telekomunikacionih sistema. Prisustvo smetnje manifestuje se degradacijom kvaliteta prenosa signala;
- 46) "*štetna smetnja*" je smetnja koja ugrožava funkcionisanje datog telekomunikacionog sistema, u skladu sa definisanim kriterijumima kvaliteta prenosa signala;
- 47) "*elektromagnetska kompatibilnost (EMS)*" je sposobnost telekomunikacionih sistema, odnosno sredstava da rade bez emitovanja nedozvoljenih elektromagnetnih smetnji;
- 48) "*značajan tržišni udeo*" znači da je udeo javnog telekomunikacionog operatora na telekomunikacionom tržištu Republike Srbije, mereno prema broju korisnika određene usluge koju javni telekomunikacioni operator pruža u obavljanju svoje delatnosti, najmanje u visini propisanog procenta;
- 49) "*propisani procenat*" znači najmanje 20% udela na telekomunikacionom tržištu Republike Srbije, osim ako Republička agencija za telekomunikacije, za pojedinu vrstu usluga, nije svojim aktom odredila drugačije. U određivanju propisanog procenta za pojedine vrste usluga, Republička agencija za telekomunikacije može odstupiti najviše do 25% od nivoa propisanog procenta.
- 50) "*dozvola*" je akt nadležnog organa kojim se operatoru odobrava da eksploatiše telekomunikacionu mrežu ili da pruža telekomunikacionu uslugu pod standardnim uslovima (odobrenje), ili mu se odobrava da izgradi, poseduje ili eksploatiše telekomunikacionu mrežu ili pruža telekomunikacionu uslugu u slučajevima u kojima je ograničen broj dozvola u određenoj oblasti (licenca), ili mu se odobrava da koristi radio frekvencije i da koristi radio stanicu za rad na toj frekvenciji (dozvola za radio stanicu), ili mu se odobrava da postavi, pribavi i stavi u funkciju telekomunikacionu mrežu, sistem i/ili sredstvo (tehnička dozvola).

Ovlašćenja državnih organa u oblasti telekomunikacija

Član 5.

U oblasti telekomunikacija, Vlada Republike Srbije (u daljem tekstu: Vlada), na predlog ministarstva nadležnog za poslove telekomunikacija (u daljem tekstu: Ministarstvo), koji je pripremljen uz učešće nadležnih organa autonomne pokrajine, utvrđuje politiku u oblasti telekomunikacija i donosi Strategiju razvoja telekomunikacija u Republici i Plan namene radio frekvencijskih opsega.

Član 6.

Ministarstvo je ovlašćeno da:

- 1) priprema predlog Strategije razvoja telekomunikacija u Republici;
- 2) u saradnji sa ministarstvom nadležnim za poslove razvoja i unapređenja naučnoistraživačke delatnosti, preduzima mere na podsticanju istraživanja i razvoja u oblasti telekomunikacija;
- 3) utvrđuje predlog Plana namene radio frekvencijskih opsega i donosi Plan raspodele radio frekvencija, na predlog Republičke agencije za telekomunikacije;
- 4) u skladu sa Planom namene radio frekvencijskih opsega, odlučuje o broju i rokovima, odnosno periodu na koji se izdaje licenca za javne telekomunikacione mreže, odnosno usluge za koje se, u skladu sa ovim zakonom, može izdati ograničeni broj dozvola, kao i o minimalnim uslovima za izdavanje ovih dozvola, uključujući i najmanji iznos jednokratne naknade koja se plaća prilikom dobijanja dozvole;
- 5) utvrđuje listu osnovnih usluga (univerzalni servis) koje treba da pruže operatori javnih fiksnih telekomunikacionih mreža, na predlog Republičke agencije za telekomunikacije;
- 6) preduzima mere radi sprečavanja unakrsnog vlasništva ili drugih oblika povezivanja između telekomunikacionih operatera koji obavljaju delatnost u vreme stupanja na snagu ovog zakona, a koji su od uticaja na slobodno odvijanje konkurencije, u cilju zabrane i sprečavanja stvaranja monopola i obezbeđivanja slobodne konkurencije u skladu sa ovim zakonom;
- 7) vrši nadzor nad primenom ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega;

- 8) u slučaju rata ili vanrednog stanja, sprovodi odluke i druge akte Vlade koji se odnose na telekomunikacione mreže, sisteme i sredstva.

Predlozi akata iz stava 1. tač. 1) i 3) ovog člana, pripremaju se uz učešće nadležnih organa autonomne pokrajine.

II REPUBLIČKA AGENCIJA ZA TELEKOMUNIKACIJE

1. Pravni status

Osnivanje

Član 7.

Radi obezbeđivanja uslova za efikasno sprovođenje i unapređivanje utvrđene politike u oblasti telekomunikacija u Republici Srbiji, osniva se Republička agencija za telekomunikacije (u daljem tekstu: Agencija) kao samostalna, odnosno nezavisna organizacija koja vrši javna ovlašćenja, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Agencija je samostalni pravni subjekt i funkcionalno je nezavisna od bilo kog državnog organa, kao i od svih organizacija i lica koja se bave telekomunikacionim mrežama, sredstvima ili uslugama.

U obavljanju poslova utvrđenih ovim zakonom, Agencija je dužna da obezbedi primenu Strategije razvoja telekomunikacija u Republici.

Pravni subjektivitet

Član 8.

Agencija ima svojstvo pravnog lica.

Organ Agencije je Upravni odbor, koji donosi sve odluke iz nadležnosti Agencije.

Agenciju predstavlja i zastupa predsednik Upravnog odbora, a u slučaju njegove sprečenosti, Agenciju zastupa zamenik predsednika Upravnog odbora.

Predsednik Upravnog odbora, odnosno zamenik predsednika Upravnog odbora kada vrši njegovu funkciju, može, u celini ili delimično, preneti funkciju zastupanja Agencije drugom članu Upravnog odbora, samo na osnovu odluke Upravnog odbora.

Za obavljanje pojedinih stručnih poslova iz svoje nadležnosti, Agencija može angažovati druga domaća ili strana pravna i fizička lica.

2. Nadležnosti Agencije

Član 9.

Agencija je nadležna da:

- 1) bliže uređuje obavljanje delatnosti u oblasti telekomunikacija, naročito kada postoji jedan ili više javnih telekomunikacionih operatora koji, po merilima utvrđenim ovim zakonom, imaju značajan udeo na tržištu;
- 2) vrši kontrolu nad obavljanjem delatnosti telekomunikacija;
- 3) podstiče interkonekciju telekomunikacionih mreža, odnosno operatora na nediskriminatorskoj osnovi i da, ukoliko se telekomunikacioni operatori ne dogovore o uslovima interkonekcije, propiše ove uslove, vodeći računa da oni budu nediskriminatorski i zasnovani na troškovnom principu;
- 4) rešava sporove između telekomunikacionih operatora koji se odnose na interkonekciju, posebne uslove za pristup mreži i/ili zakup linija;
- 5) bliže uređuje uslove korišćenja radio frekvencijskog spektra i priprema predloge Plana namene radio frekvencijskih opsega i Plana raspodele radio frekvencija, u skladu sa ovim zakonom, kao i da vrši kontrolu nad korišćenjem radio frekvencijskog spektra;
- 6) dodeljuje radio frekvencije, u skladu sa ovim zakonom;
- 7) izdaje dozvole telekomunikacionim operatorima za obavljanje određenih telekomunikacionih delatnosti, dozvole koje se odnose na telekomunikacione mreže, sisteme i sredstva i dozvole za radio stanicu, u skladu sa ovim zakonom;
- 8) priprema i sprovodi postupak javnog nadmetanja za izdavanje određenih dozvola, u skladu sa ovim zakonom i odlukom Ministarstva o broju, vremenu i minimalnim uslovima za izdavanje ovih dozvola;
- 9) prati da li se telekomunikacioni operatori pridržavaju uslova sadržanih u izdatim dozvolama i, u slučaju povrede uslova sadržanih u dozvoli ili povrede odredaba ovog zakona, izriče mere, u skladu sa ovim zakonom;
- 10) utvrđuje specijalni tarifni režim i prati sprovođenje tarifne politike, na način predviđen ovim zakonom, u slučajevima kada na tržištu postoji samo jedan javni telekomunikacioni operator za određene telekomunikacione usluge, kada javni telekomunikacioni operator ima značajan tržišni udeo ili kada javni telekomunikacioni operator, prihodima od telekomunikacione mreže ili usluge u kojoj je jedini operator ili u čijoj eksploataciji, odnosno pružanju ima značajan tržišni

udeo, dotira ili sufinansira drugu sopstvenu telekomunikacionu mrežu ili uslugu;

- 11) upravlja fondom za nadoknadu troškova univerzalnog servisa, koji se formira u skladu sa ovim zakonom;
- 12) priprema, donosi i prati primenu Plana numeracije i dodeljuje brojeve javnim telekomunikacionim operatorima na nediskriminatorskim osnovama, vodeći računa o racionalnom korišćenju brojeva sadržanih u ovom planu;
- 13) odlučuje o prigovorima korisnika u slučajevima kada je to predviđeno ovim zakonom i opštim aktima Agencije;
- 14) rešava sporove, u slučajevima predviđenim ovim zakonom, odnosno aktima Agencije, između korisnika i telekomunikacionog operatora i između telekomunikacionih operatora;
- 15) formira i održava bazu podataka od značaja za oblast telekomunikacija i redovno objavljuje podatke iz oblasti telekomunikacija;
- 16) koordinira rad sa organima, odnosno organizacijama nadležnim za radiodifuziju, u skladu sa zakonom;
- 17) prati razvoj u oblasti telekomunikacija, prikuplja informacije od telekomunikacionih operatora i pruža informacije korisnicima, operatorima i međunarodnim organizacijama;
- 18) donosi tehničke propise u oblasti telekomunikacija;
- 19) prati i obezbeđuje primenu domaćih i međunarodnih standarda i tehničkih propisa;
- 20) obezbeđuje javnost rada, uključujući davanje mogućnosti zainteresovanim licima da daju svoje primedbe i komentare u vezi sa usvojenim merama i odlukama.

Poslove iz stava 1. ovog člana Agencija obavlja kao poverene poslove.

Sprečavanje monopola i monopolskih ponašanja

Član 10.

Pored nadležnosti iz člana 9. ovog zakona, Agencija je ovlašćena da sprečava antikonkurentne, odnosno monopolske aktivnosti i ponašanja javnih telekomunikacionih operatora, ukoliko oni nisu predmet postupka državnog organa nadležnog za sprečavanje monopola.

Ovlašćenje Agencije iz stava 1. ovog člana obuhvata:

- 1) odlučivanje o tome da li javni telekomunikacioni operator ima značajni udeo na tržištu, a na osnovu međunarodno

prihvaćenih smernica za analizu tržišta i izračunavanje tržišnog udela;

- 2) izričito zabranjivanje ili ograničavanje antikonkurentskih, odnosno monopolskih aktivnosti ili ponašanja u dozvoli izdatoj javnom telekomunikacionom operatoru;
- 3) utvrđivanje specijalnog tarifnog režima za usluge u čijem pružanju javni telekomunikacioni operator ima monopol ili značajan tržišni udeo, ili kada po oceni Agencije javna telekomunikaciona usluga nije otvorena za potpunu konkurenciju cena;
- 4) utvrđivanje specijalnog tarifnog režima u slučajevima kada javni telekomunikacioni operator koji ima monopol ili značajan tržišni udeo dotira konkurentsku mrežu ili uslugu prihodima od mreže ili usluga u kojima ima monopol ili značajan tržišni udeo;
- 5) nalaganje javnom telekomunikacionom operatoru koji ima monopol ili značajan tržišni udeo da omogući interkonekciju drugom telekomunikacionom operatoru;
- 6) određivanje uslova za zaključenje ugovora o interkonekciji između javnog telekomunikacionog operatora koji ima monopol ili značajan tržišni udeo i drugog javnog telekomunikacionog operatora, ako javni telekomunikacioni operator koji ima monopol ili značajan tržišni udeo ne prihvati zahtev drugog operatora za interkonekciju, iako taj zahtev predstavlja ponudu datu pod uobičajenim uslovima, ili ako na zahtev ne odgovori u razumnom roku;
- 7) nalaganje javnom telekomunikacionom operatoru koji ima monopol ili značajan tržišni udeo u pružanju usluga da dozvoli pristup svojoj mreži drugom javnom telekomunikacionom operatoru kako bi on preko te mreže pružao usluge sa dodatnom vrednošću;
- 8) nalaganje javnom telekomunikacionom operatoru koji ima monopol ili značajan tržišni udeo u pružanju usluga da obezbedi zakup linija drugom telekomunikacionom operatoru, na osnovu prihvatljivog zahteva i ukoliko postoje slobodni kapaciteti za davanje u zakup;
- 9) kontrolisanje statusnih promena ili promena oblika organizovanja preduzeća u oblasti telekomunikacija, koje mogu da imaju za posledicu stvaranje monopola ili preduzeća sa značajnim tržišnim udelom.

3. Upravni odbor

Sastav i izbor Upravnog odbora

Član 11.

Upravni odbor ima predsednika i četiri člana.

Predsednika i članove Upravnog odbora bira i razrešava Narodna skupština Republike Srbije (u daljem tekstu: Skupština), na predlog Vlade.

Predlog za izbor predsednika i članova Upravnog odbora se utvrđuje na osnovu stručnih znanja i iskustva koje kandidati imaju, a koja su od značaja za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije, a naročito iz oblasti tehnike, ekonomije i prava, s tim što iz oblasti tehnike moraju biti predložena najmanje dva kandidata, a iz oblasti ekonomije i prava najmanje po jedan kandidat.

Vlada utvrđuje predlog za izbor po sopstvenoj inicijativi, na osnovu kandidatura koje su ovlašćeni da podnesu Ministarstvo, Izvršno veće Autonomne pokrajine Vojvodine, udruženje telekomunikacionih operatora, registrovana udruženja privrednika i naučne institucije u oblasti telekomunikacija ili po raspisanom konkursu. Predlog za izbor Vlada utvrđuje na osnovu kriterijuma iz stava 3. ovog člana, naročito vodeći računa da kroz utvrđeni predlog budu izraženi interesi razvoja telekomunikacija i potrebe korisnika na svim delovima teritorije Republike Srbije.

Upravni odbor ima i zamenika predsednika Upravnog odbora koga Upravni odbor bira iz reda svojih članova.

Mandat članova Upravnog odbora

Član 12.

Predsednik i članovi Upravnog odbora biraju se na period od pet godina, s tim što se prilikom prvog izbora predsednik bira na pet godina, dva člana na četiri i dva člana na tri godine.

Predsednik i članovi Upravnog odbora ne mogu da budu birani više od dva puta uzastopno.

Predsednik, odnosno član Upravnog odbora bira se najkasnije 60 (šezdeset) dana pre isteka mandata prethodnog predsednika, odnosno člana Upravnog odbora. U slučaju da izbor ne bude izvršen ni do isteka mandata prethodnog predsednika, odnosno člana Upravnog odbora, predsednik i članovi Upravnog odbora kojima je mandat istekao nastavljaju da obavljaju funkciju do okončanja postupka izbora novog predsednika, odnosno članova Upravnog odbora.

Način rada Upravnog odbora

Član 13.

Rad Upravnog odbora je javan.

Predsednik Upravnog odbora predstavlja i zastupa Agenciju, rukovodi radom Upravnog odbora, potpisuje odluke Upravnog odbora i stara se o njihovom izvršavanju, ima ovlašćenja direktora u ostvarivanju prava, obaveza i odgovornosti po osnovu rada lica zaposlenih u Agenciji, obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom Agencije.

Predsednik Upravnog odbora je, dok mu mandat traje, u radnom odnosu u Agenciji.

Članovi Upravnog odbora, imaju pravo na naknadu za rad u Upravnom odboru koja ne može biti manja od plate sudije Vrhovnog suda Srbije.

Prestanak mandata predsednika i člana Upravnog odbora

Član 14.

Manadat predsednika, odnosno člana Upravnog odbora može prestati u sledećim slučajevima:

- 1) istekom vremena na koje je izabran;
- 2) razrešenjem iz razloga predviđenih ovim zakonom;
- 3) podnošenjem ostavke Skupštini u pisanoj formi, u kom slučaju mandat prestaje danom dostavljanja ostavke;
- 4) smrću.

Prestanak mandata razrešenjem

Član 15.

Na predlog Upravnog odbora ili Vlade, Skupština može razrešiti predsednika ili člana Upravnog odbora samo u sledećim slučajevima:

- 1) ako je zbog bolesti ili drugog razloga nesposoban za obavljanje dužnosti u periodu dužem od šest meseci zaredom;
- 2) ako bude pravosnažno osuđen na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest meseci ili bude osuđen za krivično delo zloupotrebe službenog položaja, prevare, korupcije, krađe ili drugo slično krivično delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje funkcije;

- 3) ako se utvrdi da je, pri utvrđivanju predloga za Upravni odbor, kandidat izneo o sebi neistinite podatke ili propustio da iznese podatke o okolnostima bitnim za utvrđivanje predloga;
- 4) ako bez osnovanog razloga odbije ili propusti da obavlja dužnost predsednika, odnosno člana Upravnog odbora u periodu najmanje tri meseca neprekidno ili u toku jedne godine u periodu od najmanje šest meseci sa prekidima ili
- 5) ako se utvrdi da je u toku trajanja mandata povredio pravila o sukobu interesa predviđena ovim zakonom.

Sukob interesa

Član 16.

Predsednik i članovi Upravnog odbora, niti bilo koji njihov srodnik u pravoj liniji bez obzira na stepen srodstva ili pobočni srodnik zaključno sa drugim stepenom srodstva, supružnik ili srodnik po tazbinstvu zaključno sa prvim stepenom srodstva ne sme, ni direktno ni preko trećeg fizičkog ili pravnog lica, imati učešća kao vlasnik udela u pravnom licu, akcionar, zaposleni, lice pod ugovorom i sl. u preduzećima i organizacijama koje pružaju telekomunikacione usluge, eksploatišu telekomunikacionu mrežu ili obezbeđuju telekomunikaciona sredstva.

4. Statut i drugi opšti akti

Član 17.

Upravni odbor donosi Statut Agencije kojim se, između ostalog, bliže uređuju unutrašnja organizacija i način rada Agencije.

Na osnovu Statuta Agencije Upravni odbor donosi druge opšte akte, uključujući one kojima se uređuje organizacija stručnih službi Agencije i broj i status zaposlenih u Agenciji, kao i način angažovanja stručnjaka van reda zaposlenih.

Statut, poslovnik o radu Upravnog odbora, akt kojim se uređuje organizacija stručnih službi Agencije, kao i odluka o izboru zamenika predsednika Upravnog odbora, obavezno se donose većinom glasova ukupnog broja članova Upravnog odbora.

Na određivanje zarade predsednika Upravnog odbora i zarada zaposlenih u Agenciji ne primenjuju se propisi o zaradama zaposlenih u državnim organima i javnim službama.

Na Statut Agencije saglasnost daje Vlada.

5. Finansiranje Agencije

Finansijski plan Agencije

Član 18.

Finansiranje Agencije vrši se u skladu sa finansijskim planom koji za svaku godinu donosi Upravni odbor.

Finansijskim planom utvrđuju se ukupni prihodi i rashodi Agencije, uključujući i rezerve za nepredviđene izdatke, kao i elementi za celovito sagledavanje politike zarada i zaposlenosti u Agenciji.

Finansijski plan se donosi najkasnije do 15. decembra tekuće godine za narednu godinu.

Ukupni troškovi rada Agencije obuhvaćeni finansijskim planom, uključujući i rezerve za nepredviđene izdatke, ne mogu biti veći od realnih troškova rada Agencije potrebnih za uspešno ostvarivanje njenih nadležnosti.

Na finansijski plan iz stava 1. ovog člana saglasnost daje Vlada.

Finansijski plan se objavljuje na način utvrđen statutom Agencije.

Svi obračuni prihoda i rashoda Agencije podležu godišnjoj reviziji od strane nezavisnog ovlašćenog revizora. Obračuni se objavljuju najkasnije tri meseca po završetku finansijske godine.

Ako se godišnjim obračunom prihoda i rashoda Agencije utvrdi da su ukupno ostvareni prihodi Agencije veći od ukupno ostvarenih rashoda, razlika sredstava uplaćuje se na račun budžeta Republike Srbije, a deo razlike sredstava, srazmeran prihodima ostvarenim od javnih telekomunikacionih operatora čije je sedište na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine, uplaćuje se na račun budžeta Autonomne pokrajine Vojvodine i raspoređuje se prvenstveno za razvoj telekomunikacija.

Izvori finansiranja

Član 19.

Prihod Agencije čine sredstva ostvarena od naknade koju javni telekomunikacioni operatori plaćaju za dobijeno pravo za izgradnju, posedovanje ili eksploataciju javne telekomunikacione mreže, odnosno za pružanje javne telekomunikacione usluge, sredstva ostvarena od naknade za korišćenje i dodelu radio frekvencija, sredstva ostvarena po osnovu izdavanja sertifikata, kao i sredstva ostvarena na ime troškova tehničkog pregleda i drugih troškova izdavanja dozvola.

Visinu naknada i troškova iz stava 1. ovog člana utvrđuje Upravni odbor, uz saglasnost Vlade.

Sredstva ostvarena na ime jednokratne naknade koja se plaća prilikom izdavanja licence predstavljaju prihod budžeta Republike Srbije.

Za prvu godinu rada Agencije, sredstva se obezbeđuju iz budžetske rezerve u vidu kratkoročne pozajmice, u skladu sa zakonom, a na osnovu finansijskog plana koji utvrđuje Vlada, kojim se utvrđuje i dinamika vraćanja sredstava u budžet iz redovnih prihoda Agencije.

6. Javnost rada Agencije

Izveštaji Agencije i poslovna tajna

Član 20.

Agencija priprema i podnosi Vladi i Skupštini godišnji izveštaj (uključujući i finansijske obračune) o svojim aktivnostima, koji obuhvata naročito izveštaje o:

- 1) razvoju telekomunikacija u Republici Srbiji;
- 2) primeni principa tarifne politike na propisane usluge;
- 3) dostignutom nivou realizacije usluga univerzalnog servisa, sa procenom stepena zadovoljenja potreba korisnika;
- 4) nameni i dodeli radio frekvencija za civilne potrebe.

Agencija objavljuje, na način predviđen statutom, i:

- 1) godišnji izveštaj (uključujući i godišnji obračun) za svaku godinu rada;
- 2) finansijski plan za svaku godinu;
- 3) obaveštenja koja se odnose na namenu i dodelu radio frekvencija;
- 4) obaveštenja u vezi sa javnim nadmetanjem za izdavanje licence, uključujući i osnovne uslove javnog nadmetanja;
- 5) dozvole izdate u skladu sa ovim zakonom;
- 6) odluke koje su, u skladu sa ovim zakonom, donete u vezi sa izdatim dozvolama i zaključenim ugovorima o interkonekciji;
- 7) obaveštenja, odnosno odluke koje se odnose na specijalni tarifni režim, odnosno tarifnu politiku, uključujući i promene tarifa za propisane usluge;
- 8) odluke donete u skladu sa ovim zakonom, koje se odnose na Plan numeracije.

Pribavljanje neophodnih podataka

Član 21.

Javni telekomunikacioni operator je dužan da, na zahtev Agencije, dostavi sve potrebne podatke i informacije, uključujući finansijske podatke i informacije, koji su neophodni za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije.

Agencija je dužna da sve podatke iz stava 1. ovog člana čuva kao poslovnu tajnu, u skladu sa odredbama ovog zakona i drugim propisima.

Vođenje registra

Član 22.

Agencija formira i održava bazu podataka o registrima koje vodi, a koji su javne isprave.

Agencija vodi registre:

- 1) izdatih dozvola telekomunikacionim operatorima;
- 2) izdatih dozvola za radio stanice;
- 3) izdatih tehničkih dozvola;
- 4) zaključenih ugovora o interkonekciji.

Agencija formira i održava bazu podataka i o svim donetim odlukama, uključujući i eventualne prigovore na ove odluke, kao i o drugim podacima koji su od značaja za oblast telekomunikacija.

Za javne telekomunikacione operatore čije je sedište na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine, podaci koje Agencija vodi u skladu sa odredbama ovog člana iskazuju se i u posebnom odeljku odgovarajućeg registra.

7. Način donošenja odluka Agencije i pravni lekovi

Član 23.

Odluke o pravima ili obavezama javnog telekomunikacionog operatora ili korisnika usluga ili odluke kojima, u skladu sa ovim zakonom, izriče mere javnom telekomunikacionom operatoru, Agencija donosi na način predviđen statutom.

U postupku u kome se odlučuje o pravima, obavezama ili o izricanju mera javnom telekomunikacionom operatoru, Agencija je dužna da javnom telekomunikacionom operatoru omogući da se pre donošenja odluke izjasni o činjenicama koje su od značaja za odlučivanje, kao i da dostavi svu

dokumentaciju ili druge dokaze za koje smatra da su relevantni za odlučivanje.

Odluka Agencije je konačna.

Agencija može, na inicijativu stranke ili po sopstvenoj inicijativi, kao i povodom podnete tužbe u upravnom sporu, da odluči da izmeni ili ukine svoju odluku. Protiv odluke o izmeni, odnosno ukidanju odluke Agencije može se pokrenuti upravni spor.

Stranka koja smatra da je odlukom Agencije povređeno neko njeno pravo ili pravom zaštićen interes može protiv te odluke pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Stranka je dužna da u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke Agencije, izvrši odluku, a ukoliko to ne učini, sprovede se postupak prinudnog izvršenja u skladu sa pravilima opšteg upravnog postupka, osim ako Agencija u slučaju iz stava 4. ovog člana, ili sud po podnetoj tužbi u upravnom sporu, privremeno ne odlože izvršenje.

8. Kontrola

Ovlašćenje za vršenje kontrole

Član 24.

Kontrolu nad obavljanjem delatnosti u oblasti telekomunikacija i nad korišćenjem radiofrekvencijskog spektra vrši Agencija.

U vršenju kontrole iz stava 1. ovog člana Agencija je ovlašćena da:

- 1) proverava rad telekomunikacionih mreža, sistema i sredstava, uključujući i radio stanice i pružanje telekomunikacionih usluga za koje je, u skladu sa ovim zakonom, izdata dozvola, kao i da preuzima mere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti;
- 2) proverava usklađenost postupanja telekomunikacionih operatora sa uslovima sadržanim u izdatoj dozvoli i preuzima mere prema telekomunikacionom operatoru koji se ne pridržava propisanih uslova;
- 3) proverava usklađenost telekomunikacionih mreža za čiju izgradnju i eksploataciju u skladu sa ovim zakonom nije potrebna dozvola, sa propisanim standardima i normativima;
- 4) otkriva rad telekomunikacionih mreža, sistema i sredstava, uključujući i radio stanice, odnosno pružanje telekomunikacionih usluga koji se koriste, odnosno pružaju bez prethodno pribavljene dozvole i preuzima mere za obustavu njihovog rada, odnosno pružanja;

- 5) proverava postupanje javnih telekomunikacionih operatora u odnosu na obaveze predviđene ovim zakonom u oblasti tarifa, univerzalnog servisa, interkonekcije, zakupa linija, privatnosti i bezbednosti informacija, kao i u odnosu na druge obaveze utvrđene ovim zakonom i preduzima mere da se otklone utvrđeni propusti u postupanju operatora;
- 6) proverava postupanje javnih telekomunikacionih operatora i drugih korisnika radio frekvencija u odnosu na obaveze utvrđene ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona koji se odnose na oblast radiokomunikacija i preduzima mere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti;
- 7) proverava da li je pre puštanja u rad telekomunikacione mreže, sistema i sredstva, uključujući i radio stanice, obavljen njihov tehnički pregled, kao i da li telekomunikacioni sistemi i sredstva poseduju odgovarajuću tehničku dozvolu;
- 8) istražuje štetne smetnje u radu telekomunikacionih mreža, sistema i sredstava, uključujući i radio stanice, za koje je izdata dozvola i preduzima mere za njihovo otklanjanje.

Kontrolor telekomunikacija i kontrolor radio-emisija

Član 25.

Kontrolu iz člana 24. ovog zakona Agencija vrši preko kontrolora telekomunikacija, kontrolora radio-emisija i Upravnog odbora.

Kontrolor telekomunikacija može biti lice koje ima završen jedan od tehničkih fakulteta ili drugi odgovarajući fakultet u odnosu na oblast kontrole iz stava 2. člana 24. ovog zakona i najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti telekomunikacija.

Kontrolor radio-emisija može biti lice koje ima završen jedan od tehničkih fakulteta ili odgovarajuću višu školu tehničke struke i najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti telekomunikacija.

Kontrolor telekomunikacija i kontrolor radio-emisija su dužni da imaju propisane legitimacije, kojima se identifikuju i koje su dužni da pokažu na zahtev odgovornog lica ili drugog zainteresovanog lica, prilikom vršenja kontrole.

Obrazac i sadržinu legitimacije iz stava 4. ovog člana utvrđuje Upravni odbor.

Kontrolor telekomunikacija i kontrolor radio-emisija su samostalni, u granicama ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona i za svoj rad su lično odgovorni.

Kontrolor telekomunikacija i kontrolor radio-emisija ne može izrađivati, niti učestvovati u izradi i tehničkoj kontroli investiciono-tehničke

dokumentacije za telekomunikacione mreže, sisteme ili sredstva koji, u skladu sa odredbama ovog zakona, podležu kontroli, niti može vršiti stručni nadzor nad izgradnjom, odnosno izvođenjem radova nad telekomunikacionim mrežama i sistemima koji podležu kontroli.

Ovlašćenja kontrolora telekomunikacija

Član 26.

U vršenju kontrole iz člana 24. ovog zakona kontrolor telekomunikacija ima ovlašćenja da:

- 1) pregleda dozvole, tehničku i drugu dokumentaciju koja se odnosi na telekomunikacione mreže, sisteme ili sredstva, uključujući i radio stanice, na objekte u kojima su ovi smešteni, kao i na telekomunikacione usluge, a koji su predmet kontrole;
- 2) pregleda evidencije čije je vođenje obavezno u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona i način vođenja ovih evidencija;
- 3) vrši pregled telekomunikacione mreže, sistema ili sredstva, uključujući i radio stanicu, kao i pregled objekata u kojima su ovi smešteni i da proverí njihov rad;
- 4) proverava način pružanja i korišćenja javne telekomunikacione usluge, njen kvalitet i važeće tarife, ako se na javnu telekomunikacionu uslugu koja je predmet kontrole primenjuje specijalni tarifni režim;
- 5) vrši propisana merenja i ispitivanja na telekomunikacionoj mreži, sistemu ili sredstvu, uključujući i radio stanicu, odnosno da od telekomunikacionog operatora i/ili vlasnika, odnosno korisnika objekta u kome je smeštena telekomunikaciona mreža, sistem ili sredstvo ili u kome se proizvode telekomunikaciona sredstva, zahteva da ih oni izvrše;
- 6) uzima izjave od odgovornih i drugih zainteresovanih lica u vezi sa predmetom kontrole.

Kontrolor telekomunikacija dužan je da preduzima potrebne preventivne mere u cilju sprečavanja povrede zakona i drugih propisa i da, kao službenu tajnu, čuva sve podatke i informacije do kojih dođe u vršenju kontrole.

O svakom izvršenom pregledu i radnjama preduzetim u okviru vršenja kontrole, kontrolor telekomunikacija je dužan da sačini zapisnik koji sadrži nalaz stanja i koji se dostavlja Upravnom odboru.

Ako u vršenju kontrole utvrdi da ima osnova da se prema subjektu nad kojim je vršena kontrola preduzmu mere predviđene ovim

zakonom, kontrolor telekomunikacija je dužan da uz podnošenje zapisnika podnese i predlog za preduzimanje određene mere, o kome odlučuje Upravni odbor.

Ovlašćenja kontrolora radio-emisija

Član 27.

U vršenju kontrole iz člana 24. ovog zakona kontrolor radio-emisija ima ovlašćenje da iz fiksne ili mobilne kontrolno-merne stanice, upotrebom propisanih tehnika i postupaka merenja:

- 1) proverava dozvoljene radio-emisije;
- 2) otkriva nedozvoljene radio-emisije i preduzima mere za njihovo prekidanje;
- 3) istražuje štetne smetnje prouzrokovane radio-emisijama i preduzima mere za otklanjanje štetnih smetnji između radio stanica u zemlji i radio stanica u inostranstvu, kao i između radio stanica u zemlji.

O svakoj izvršenoj proveri, otkrivanju, istraživanju i merenju iz stava 1. ovog člana, kontrolor radio-emisija je dužan da sačini izveštaj koji se dostavlja Upravnom odboru.

Ako u vršenju poslova iz stava 1. ovog člana kontrolor radio-emisija utvrdi da postoji osnov za preduzimanje mera predviđenih ovim zakonom, dužan je da uz izveštaj podnese i predlog za preduzimanje određene mere, o kome odlučuje Upravni odbor.

Ovlašćenja Upravnog odbora u vršenju kontrole

Član 28.

U vršenju kontrole iz člana 24. ovog zakona, Upravni odbor je ovlašćen da:

- 1) razmatra podnete zapisnike kontrolora telekomunikacija i izveštaje kontrolora radio-emisija;
- 2) odlučuje o podnetim predlozima za preduzimanje mera prema subjektima nad kojima je vršena kontrola.

Upravni odbor može izreći jednu od sledećih mera:

- 1) naložiti da se, u određenom roku, otklone utvrđene nepravilnosti i nezakovitosti u radu telekomunikacionog operatora koji poseduje propisanu dozvolu;
- 2) naložiti da se, u određenom roku, otklone nepravilnosti i izvrše usklađivanja sa propisanim standardima i normativima, kada se radi o telekomunikacionim mrežama

za čiju izgradnju i eksploataciju, u skladu s ovim zakonom, nije potrebna dozvola;

- 3) zabraniti, bez odlaganja, na neodređeno vreme, rad telekomunikacione mreže, sistema ili sredstva, odnosno pružanje telekomunikacione usluge za koje, u skladu sa odredbama ovog zakona, nije izdata propisana dozvola, uključujući i neovlašćeno korišćenje radio frekvencija;
- 4) zabraniti rad telekomunikacione mreže, sistema ili sredstva, uključujući i radio stanicu, za koje nije izvršen tehnički pregled - do izvršenog tehničkog pregleda;
- 5) zabraniti korišćenje, ugradnju, proizvodnju, odnosno stavljanje u promet telekomunikacionih sistema i sredstava koji ne poseduju tehničku dozvolu u skladu sa ovim zakonom - do dobijanja dozvole;
- 6) naložiti da se, u određenom roku, otklone uzroci štetnih smetnji;
- 7) zabraniti izgradnju objekata unutar bezbednosne zone oko radio stanice.

Mere iz stava 2. ovog člana Upravni odbor izriče u pisanoj formi i zajedno sa zapisnikom o izvršenoj kontroli, odnosno izveštajem o izvršenoj kontroli radio-emisija dostavlja ih licu na koje se odnose.

Protiv odluke Agencije može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Nepostupanje po nalogu iz stava 2. tačka 1) ovog člana osnov je za pokretanje postupka za oduzimanje dozvole.

Postupak za oduzimanje dozvole Upravni odbor može pokrenuti i ako ni posle izrečene zabrane iz stava 2. tač. 4) i 5) ovog člana javni telekomunikacioni operator, odnosno imalac dozvole za radio stanicu ne izvrši tehnički pregled, odnosno ne pribavi odgovarajuću tehničku dozvolu.

Ako telekomunikacioni operator ili drugo lice ne postupi u skladu sa izrečenom merom, Upravni odbor može, kao meru obezbeđenja, naložiti kontroloru telekomunikacija da zapečati objekte u kojima su smeštena telekomunikaciona sredstva, uključujući i radio stanicu, sve dok je izrečena mera na snazi.

Ako oceni da je postupanjem, odnosno nepostupanjem lica nad kojim je vršena kontrola učinjeno krivično delo, privredni prestup ili prekršaj, Upravni odbor je dužan da bez odlaganja nadležnom organu podnese krivičnu prijavu, prijavu za privredni prestup, odnosno zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

Obaveštavanje o vršenju kontrole i pravo pristupa objektima

Član 29.

Kontrolor telekomunikacija je dužan da o svom dolasku radi vršenja kontrole obavesti odgovorno lice u preduzeću ili drugom subjektu nad kojim će se vršiti kontrola.

Telekomunikacioni operatori, korisnici radio stanica i/ili vlasnici, odnosno korisnici objekata u kojima su smeštene telekomunikacione mreže, sistemi ili sredstva, ili u kojima se proizvode telekomunikaciona sredstva, po prijemu obaveštenja iz stava 1. ovog člana, dužni su da omoguće kontroloru telekomunikacija pristup tim objektima i da mu, bez odlaganja, pruže informacije i dokumentaciju koje ovaj zatraži, a koje se odnose na telekomunikacione mreže, sisteme, objekte ili sredstva koji su predmet kontrole, kao i da mu omoguće da izvrši odgovarajuća ispitivanja i merenja, odnosno da ih na njegov zahtev sami izvrše.

Korisnici radio stanica dužni su da se odazovu pozivima kontrolora telekomunikacija i kontrolora radio-emisija radi vršenja posebnih merenja u kontrolno-mernim centrima na radio stanicama, odnosno na radio-emisijama.

Pravila postupka

Član 30.

U postupku kontrole iz člana 24. ovog zakona primenjuju se odredbe zakona kojim je uređen opšti upravni postupak.

Kontrolno-merni centri

Član 31.

Radi vršenja pojedinih poslova kontrole, a posebno poslova kontrole radio-emisija, Agencija može osnivati kontrolno-merne centre, kao organizacione jedinice Agencije van sedišta (područne jedinice), u skladu sa statutom.

Pored poslova kontrole utvrđenih ovim zakonom, kontrolno-merni centri mogu, na zahtev telekomunikacionih operatora ili drugih lica da:

- 1) ispituju radio stanice radi provere da li ove ispunjavaju uslove i zahteve predviđene ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona;
- 2) ispituju predajnike, prijemnike, antene i druge uređaje koji predstavljaju delove radio stanice, radi provere da li ovi uređaji imaju tehničke karakteristike koje odgovaraju domaćim i međunarodnim standardima i normativima iz oblasti radiokomunikacija;

- 3) vrše i druga ispitivanja i merenja u oblasti radiokomunikacija za potrebe planiranja i projektovanja novih radio sistema i radio mreža i odabira pogodnih radio frekvencija za te sisteme i mreže.

Za ispitivanja i merenja iz stava 3. tač. 1) i 2) ovog člana plaćaju se troškovi utvrđeni u cenovniku koji donosi Agencija.

III DOZVOLE ZA JAVNE TELEKOMUNIKACIONE MREŽE I JAVNE TELEKOMUNIKACIONE USLUGE

Principi izdavanja dozvola

Član 32.

Svako fizičko ili pravno lice može da sagradi, poseduje ili eksploatiše javnu telekomunikacionu mrežu i/ili da pruža javnu telekomunikacionu uslugu, ukoliko mu je Agencija prethodno izdala dozvolu, osim ako drugačije nije predviđeno ovim zakonom.

Pravo na dobijanje dozvole, pod jednakim uslovima, ima svako pravno ili fizičko lice koje ispuni uslove propisane ovim zakonom, propisima donetim na osnovu njega, uključujući i opšte akte Agencije, kao i tehničke uslove, odnosno standarde na koje ovi propisi upućuju.

Postupak izdavanja dozvola je javan, a o svim izdatim dozvolama se vode odgovarajući registri, u skladu sa ovim zakonom.

Vrste dozvola

Član 33.

Agencija izdaje dozvole za javne telekomunikacione mreže i javne telekomunikacione usluge, dozvole za radio stanicu i tehničke dozvole.

Dozvole za javne telekomunikacione mreže i javne telekomunikacione usluge su licenca (individualna licenca) i odobrenje (opšta licenca).

Dobijanjem dozvole iz stava 2. ovog člana, njen imalac stiče pravo na obavljanje određene telekomunikacione delatnosti.

Licenca (individualna licenca) je dozvola koju Agencija izdaje domaćem ili stranom fizičkom ili pravnom licu koje namerava da izgradi, poseduje ili eksploatiše javnu telekomunikacionu mrežu ili da pruža javne telekomunikacione usluge, u slučaju kada se eksploatacija te mreže, odnosno pružanje telekomunikacione usluge zasniva na korišćenju resursa koji su ograničeni (npr. ograničenja u odnosu na radiofrekvencije ili numeraciju).

Agencija utvrđuje vrste javnih telekomunikacionih usluga za koje se može izdati licenca.

Licenca se izdaje na osnovu sprovedenog postupka javnog nadmetanja.

Odobrenje (opšta licenca) je dozvola koja se izdaje svakom domaćem ili stranom fizičkom ili pravnom licu koje namerava da eksploatiše telekomunikacionu mrežu ili pruža telekomunikacione usluge na osnovu standardnih uslova, a koje ispunjava, odnosno prihvati da ispunjava propisane standardne uslove.

Izuzetno, javna telekomunikaciona usluga za koju je Agencija svojim aktom odredila da se nalazi u slobodnom režimu može se pružati bez prethodnog pribavljanja dozvole iz stava 2. ovog člana.

Izgradnja, posedovanje ili eksploatacija privatne telekomunikacione mreže vrši se bez pribavljanja dozvole iz stava 2. ovog člana, osim ako:

- 1) takva mreža zahteva korišćenje radio frekvencija ili
- 2) je takva mreža povezana sa javnom telekomunikacionom mrežom preko više od jednog krajnjeg priključka.

Dozvole iz stava 2. ovog člana ne izdaju se ni za izgradnju i eksploataciju telekomunikacionih mreža za specijalne namene (vojska , policija i sl.).

Agencija, u skladu sa ovim zakonom, izdaje i:

- 1) dozvolu za radio stanicu, čijim dobijanjem njen imalac stiče pravo na korišćenje radio stanice i na korišćenje određene radio frekvencije, kao i

- 2) tehničke dozvole (sertifikate), kojima se potvrđuje tehnička usaglašenost određene telekomunikacione mreže, sistema ili sredstva sa propisanim standardima i normativima, čime se imaocu dozvole odobrava da tu telekomunikacionu mrežu, sistem ili sredstvo pribavi, postavi i/ili stavi u funkciju.

Imalac dozvole

Član 34.

Jedno pravno ili fizičko lice može posedovati, odnosno steći samo jednu dozvolu za javnu telekomunikacionu mrežu jedne vrste, odnosno samo jednu dozvolu za pružanje jedne vrste javnih telekomunikacionih usluga, za koje je potrebna dozvola u skladu sa ovim zakonom.

Lice iz stava 1. ovog člana koje je dobilo dozvolu za jednu javnu telekomunikacionu mrežu, odnosno za pružanje jedne vrste javnih telekomunikacionih usluga može, bez posebne dozvole, pružati sve javne telekomunikacione usluge koje se pružaju eksploatacijom telekomunikacione mreže za koju je dobijena dozvola, odnosno koje su obuhvaćene vrstom telekomunikacione usluge za koju je dobijena dozvola.

Ako se u okviru jedne javne telekomunikacione mreže ili jedne vrste javnih telekomunikacionih usluga za čiju je eksploataciju, odnosno pružanje dobijeno odobrenje, može pružati i javna telekomunikaciona usluga za čije pružanje se, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega, zahteva pribavljanje licence, takva javna telekomunikaciona usluga se može pružati tek posle dobijanja licence za njeno pružanje.

Ako lice iz stava 1. ovog člana poseduje ili namerava da poseduje više dozvola za različite javne telekomunikacione mreže, odnosno za pružanje različitih vrsta javnih telekomunikacionih usluga, dužno je da svaku od ovih delatnosti obavlja preko zasebnog povezanog pravnog lica.

Pravno ili fizičko lice koje obavlja delatnost u oblasti koja nije telekomunikaciona, a poseduje ili namerava da poseduje dozvolu za javnu telekomunikacionu mrežu i/ili za pružanje javne telekomunikacione usluge, dužno je da ovu delatnost koja spada u oblast telekomunikacija i za koju poseduje ili namerava da poseduje dozvolu, obavlja preko zasebnog povezanog pravnog lica.

Opšta pravila postupka za dobijanje dozvola za javne telekomunikacione mreže i javne telekomunikacione usluge

Član 35.

Pravno ili fizičko lice koje namerava da obavlja delatnost u oblasti telekomunikacija, podnosi Agenciji prijavu za dobijanje dozvole za javne telekomunikacione mreže i/ili javne telekomunikacione usluge, na način predviđen ovim zakonom za određenu vrstu dozvole, osim ako je ovim zakonom predviđeno da se određena telekomunikaciona delatnost može obavljati bez prethodno dobijene dozvole.

Lice iz stava 1. ovog člana dužno je da uz prijavu dostavi dokaze o ispunjenosti uslova za dobijanje dozvole i druge podatke propisane aktom Agencije.

Licenca (individualna licenca)

Član 36.

Licencu izdaje Agencija.

Licenca se izdaje po okončanju postupka javnog nadmetanja, posle donošenja odluke o izboru najpovoljnije ponude.

Licenca se može izdati samo licu koje je učestvovalo u postupku javnog nadmetanja, ako to lice ispunjava sve uslove predviđene ovim zakonom i aktima Agencije.

Agencija opštim aktom donetim na osnovu ovog zakona bliže uređuje postupak za izdavanje licence.

Za dobijenu licencu plaćaju se jednokratna naknada prilikom izdavanja licence i periodična godišnja naknada, kao i troškovi izdavanja i/ili produžetka roka na koji je izdata licenca.

Najmanji (početni) iznos jednokratne naknade iz stava 5. ovog člana, koji utvrđuje Ministarstvo u skladu sa ovim zakonom, objavljuje se u oglasu o javnom nadmetanju. Konačni iznos jednokratne naknade utvrđuje se u postupku javnog nadmetanja, a sredstva ostvarena od te naknade prihod su budžeta Republike.

Visina periodične godišnje naknade iz stava 5. ovog člana utvrđuje se licencom, u iznosu koji obračunava Agencija.

Imalac licence se može obavezati i da obezbedi garanciju za plaćanje jednokratne naknade za dobijanje licence.

Licenca nije prenosiva bez prethodne saglasnosti Agencije, ali Agencija ne može odbiti davanje saglasnosti kada je imalac licence založio svoja prava iz licence banci ili drugoj finansijskoj instituciji u cilju obezbeđivanja sredstava za finansiranje aktivnosti koja je predmet izdate licence, a do prenosa treba da dođe u postupku namirenja banke ili druge finansijske organizacije iz založenog prava.

Period na koji se izdaje licenca, međusobna prava, obaveze i uslovi pod kojima se izdaje licenca za javnu telekomunikacionu mrežu ili usluge, kao i visina, rokovi i način plaćanja naknade, utvrđuju se u licenci.

Period na koji se izdaje licenca ne može biti duži od 20 godina.

Rok iz stava 11. ovog člana može se produžiti na zahtev imaooca licence, koji je dužan da zahtev podnese Agenciji najkasnije šest meseci pre isteka važeće licence.

Posebna pravila za izdavanje licence

Član 37.

Pri sprovođenju postupka javnog nadmetanja, Agencija je dužna da:

- 1) omogući da javno nadmetanje bude dostupno svim zainteresovanim licima pod ravnopravnim uslovima, objavljivanjem javnog oglasa;

- 2) utvrdi i objavi nediskriminatorske, objektivne i merljive kriterijume odlučivanja, koji odgovaraju aktivnostima ili uslugama za koje se dodeljuje licenca;
- 3) utvrdi ko od podnosilaca prijave ispunjava sve uslove propisane ovim zakonom i aktima Agencije;
- 4) odluku o izboru najpovoljnije ponude donese na osnovu ekonomskih, tehničkih, iskustvenih i drugih kriterijuma od značaja za razvoj telekomunikacija u Republici Srbiji, objavljenih u oglasu za javno nadmetanje;
- 5) odluku o izboru najpovoljnije ponude donese najkasnije u roku od četiri meseca od dana isteka roka za podnošenje prijave.

Oglas iz stava 1. tačka 1) ovog člana obavezno sadrži:

- 1) predmet licence;
- 2) rok za učešće na javnom nadmetanju, s tim što taj rok ne može biti kraći od 45 dana od dana objavljivanja oglasa;
- 3) kriterijume za učešće na javnom nadmetanju;
- 4) način dostavljanja ponude (pod šifrom ili punim nazivom ponuđača);
- 5) obaveštenje o datumu, vremenu i mestu otvaranja prispelih ponuda;
- 6) ime lica zaduženog za davanje svih informacija relevantnih za postupak javnog nadmetanja.

Oglas iz stava 1. tačka 1) ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije", kao i u najmanje jednoj široko dostupnoj međunarodnoj publikaciji i u najmanje jednom široko dostupnom domaćem sredstvu javnog informisanja.

Odobrenje (opšta licenca)

Član 38.

Agencija izdaje odobrenje svakom licu koje namerava da eksploatiše telekomunikacionu mrežu ili da pruža javnu telekomunikacionu uslugu na koju se primenjuje ovaj režim, ako to lice ispunjava, odnosno ako prihvati da ispunjava uslove propisane za tu mrežu, odnosno uslugu.

Pravo na eksploataciju telekomunikacione mreže, odnosno na pružanje telekomunikacione usluge iz stava 1. ovog člana, stiče se upisom u registar koji vodi Agencija. Lice iz stava 1. ovog člana, dužno je da Agenciji podnese prijavu za registraciju, čime se obavezuje da će ispunjavati sve zahteve u odnosu na odgovarajuću vrstu mreže, odnosno usluga, uključujući i uslove utvrđene u samom odobrenju. Danom upisa u registar smatraće se da

je izdato odobrenje. Agencija je dužna da upis u registar izvrši u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave za registraciju.

Agencija ne može odbiti da izda odobrenje, odnosno da izvrši upis u registar, ako lice koje je podnelo prijavu za registraciju ispunjava, odnosno prihvati da ispunjava sve zahtevane uslove koji su propisani za odgovarajuću javnu telekomunikacionu mrežu, odnosno javnu telekomunikacionu uslugu koju to lice namerava da eksploatiše, odnosno pruža.

Pod zahtevanim uslovima iz stava 3. ovog člana podrazumevaju se osnovni tehnički uslovi koji su neophodni za eksploataciju određene vrste javne telekomunikacione mreže, odnosno za pružanje određene vrste javne telekomunikacione usluge na način kojim se obezbeđuje zadovoljavanje potreba i zaštita interesa korisnika. Izuzetno, Agencija može prilikom propisivanja uslova odrediti da se odobrenje za eksploataciju određene vrste javne telekomunikacione mreže, odnosno za pružanje određene vrste javne telekomunikacione usluge daje sa ograničenim rokom važenja, utvrđujući istovremeno taj rok.

Uslovi koje Agencija propiše za odgovarajuću vrstu javne telekomunikacione mreže, odnosno javne telekomunikacione usluge moraju biti unapred poznati i javno objavljeni.

Agencija propisuje i objavljuje obrasce za odobrenja za pojedine vrste javnih telekomunikacionih usluga, koji sadrže i uslove koje operator mora ispunjavati.

Odobrenje se ne može po bilo kom osnovu, ni trajno ni privremeno, preneti trećem licu bez prethodne saglasnosti Agencije.

Pri upisu u registar plaća se naknada određena u uslovima, ako za pojedinu vrstu usluga nije određeno da se odobrenje stiče bez naknade.

Agencija opštim aktom određuje javne telekomunikacione mreže, odnosno javne telekomunikacione usluge čija se eksploatacija, odnosno pružanje vrši na osnovu izdatog odobrenja, pri čemu se odobrenje obavezno izdaje za:

- 1) usluge sa dodatnom vrednošću;
- 2) usluge u okviru zatvorene grupe korisnika;
- 3) usluge prenosa podataka;
- 4) usluge Interneta;
- 5) usluge kablovske distributivne mreže koje se odnose na distribuciju radio i televizijskih programa.

Sadržaj licence i odobrenja

Član 39.

Licenca sadrži najmanje sledeće podatke i uslove:

- 1) vrstu usluge, oblast pokrivanja, dodeljene radio frekvencije, ako usluga podrazumeva korišćenje frekvencija;
- 2) specifikaciju tehničkih uslova za telekomunikacionu mrežu i sredstva;
- 3) standarde kojima se definiše zahtevani kvalitet i nivo usluge;
- 4) podatke o imaocu licence i eventualnoj promeni imaoca;
- 5) trajanje licence;
- 6) iznos i uslove plaćanja naknada za licencu;
- 7) obavezu imaoca licence da objavljuje tarife i druge uslove koji se primenjuju na korisnike usluge;
- 8) uslove za interkonekciju i posebne uslove za pristup mreži, koje imalac licence mora da zadovolji da bi se ostvario otvoreni pristup mreži i usluzi, kao i interkonekcija sa drugim mrežama;
- 9) obaveze za razvoj i dograđivanje mreže ili ponuđenih usluga, kao i vremenski raspored, odnosno plan razvoja mreže i uvođenja novih usluga;
- 10) uslove odnosno razloge za oduzimanje licence;
- 11) ograničenja prenosa licence;
- 12) novčane obaveze, ako ih ima, za finansiranje univerzalnog servisa;
- 13) zahteve za evidentiranje, registrovanje i objavljivanje informacija;
- 14) dostupnost brojeva iz plana numeracije;
- 15) pravila o zaštiti ličnih podataka i privatnosti, koja su specifična za određenu oblast telekomunikacija;
- 16) za javne telekomunikacione operatore sa značajnim tržišnim udelom, uslove koji zabranjuju antikonkurentne aktivnosti i ponašanje;
- 17) pravila za zaštitu korisnika, koja su specifična za određenu oblast telekomunikacija;
- 18) uslove vezane za planiranje korišćenja zemljišta i zaštitu životne sredine, uključujući uslove za sticanje prava pristupa javnom ili privatnom zemljištu i uslove za sukorišćenje lokacija i objekata.

Odobrenje obavezno sadrži podatke i uslove iz stava 1. tač. 1), 2), 5), 7), 9), 12) i 15) ovog člana.

Izmena dozvole za javne telekomunikacione mreže i javne telekomunikacione usluge

Član 40.

Uslovi iz licence mogu da se izmene samo sporazumom imaoca licence i Agencije, a protivno volji imaoca licence, odlukom Agencije, samo u sledećim slučajevima:

- 1) ako to zahteva javni interes, kao što su potrebe odbrane zemlje, potrebe državne i javne bezbednosti i sl.;
- 2) radi usaglašavanja sa propisima, smernicama, direktivama ili odlukama međunarodnih organizacija čiji je član državna zajednica Srbija i Crna Gora, odnosno koje se na osnovu odluke nadležnog organa primenjuju na teritoriji državne zajednice Srbija i Crna Gora.

Odobrenje se može izmeniti odlukom Agencije, na osnovu razloga navedenih u stavu 1. ovog člana, s tim što je za izmenu odobrenja iz razloga navedenih u stavu 1. tačka 2) ovog člana Agencija dužna da prethodno zatraži mišljenje svih relevantnih imalaca odobrenja o predloženim izmenama.

Odluke Agencije koje se odnose na izmenu dozvola donose se javno, uz pružanje mogućnosti imaocu dozvole da se izjasni o razlogu i obimu, odnosno sadržini izmena.

Pri donošenju odluke Agencija je dužna da prava imaoca dozvole ograniči u najmanjoj potrebnoj meri za postizanje cilja, odnosno ostvarenje razloga ograničenja tj. izmene.

Izmene se moraju podjednako odnositi na sve dozvole, odnosno sve imaoce dozvola na koje se odnosi isti razlog, osim ako za različito postupanje postoje posebni razlozi (npr. za javne telekomunikacione operatore koji imaju isključiva prava ili značajan tržišni udeo).

Oduzimanje dozvole za javne telekomunikacione mreže i javne telekomunikacione usluge

Član 41.

Dozvola se može oduzeti iz sledećih razloga:

- 1) zbog ponovljene ili teže povrede uslova iz dozvole ili uslova i obaveza iz ovog zakona;

- 2) zbog neplaćanja naknade za dozvolu u roku od 30 dana od dana izdavanja dozvole, odnosno u roku od 30 dana od dana dospelosti obaveze za plaćanje;
- 3) u slučaju stečaja, prinudne likvidacije ili duže nesolventnosti imaoća dozvole.

Pre donošenja odluke o oduzimanju dozvole, Agencija je dužna da imaoća pismeno upozori na učinjene povrede obaveza iz dozvole ili zakona, odnosno na druge učinjene propuste i da mu, ako je to s obzirom na karakter propusta moguće i opravdano, odredi rok u kome je dužan da otkloni posledice učinjene povrede ili propusta. Ako imalac dozvole ne postupi u potpunosti po nalogu Agencije, dozvola se oduzima pismenom odlukom koja se dostavlja imaoću.

Aktom Agencije bliže se uređuju uslovi i postupak oduzimanja dozvole.

Mirovanje prava i obaveza iz dozvole

Član 42.

Na osnovu odluke Agencije, prava i obaveze utvrđene u izdatoj dozvoli mogu mirovati i to u sledećim slučajevima:

- 1) rata ili vanrednog stanja;
- 2) više sile koja ozbiljno utiče na sposobnost imaoća dozvole da ispuni svoje obaveze iz dozvole i ovog zakona.

Mirovanje prava i obaveza utvrđenih u izdatoj dozvoli može trajati najduže do prestanka okolnosti zbog kojih je odluka o mirovanju doneta.

Za vreme mirovanja imalac dozvole ne ostvaruje prava utvrđena u dozvoli, niti ima novčane obaveze utvrđene u dozvoli, a vreme na koje je dozvola izdata produžava se za vreme za koje traje mirovanje prava i obaveza.

Agencija može doneti odluku o mirovanju prava utvrđenih u izdatoj dozvoli i u slučajevima predviđenim za oduzimanje dozvole, ako imalac dozvole pruži uverljive dokaze da će u roku za koji je određeno mirovanje prava i obaveza iz dozvole otkloniti propuste koji su razlog za oduzimanje.

Mirovanje prava u slučaju iz stava 4. ovog člana prestaje kada Agencija utvrdi da je imalac dozvole otklonio propuste koji su bili razlog za donošenje odluke o mirovanju.

Ako imalac dozvole ne otkloni propuste u roku za koji je određeno mirovanje, Agencija pokreće postupak za oduzimanje dozvole.

Za vreme mirovanja određenog u slučaju iz stava 4. ovog člana, imaću dozvole miruju samo prava utvrđena u izdatoj dozvoli.

IV TARIFE, INTERKONEKCIJA, UNIVERZALNI SERVIS I ZAKUP LINIJA

1. Tarife

Uslovi za uvođenje specijalnog tarifnog režima

Član 43.

Agencija može da utvrdi specijalni režim regulisanja tarifa koji važi za javne telekomunikacione operatore u sledećim slučajevima:

- 1) kada na tržištu postoji samo jedan javni telekomunikacioni operator za određene telekomunikacione usluge, ili kada javni telekomunikacioni operator ima značajan udeo na tržištu telekomunikacionih usluga ili
- 2) kada javni telekomunikacioni operator, prihodima od telekomunikacione mreže ili usluge u kojoj je jedini operator ili u čijoj eksploataciji, odnosno pružanju, ima značajan udeo na tržištu, dotira ili sufinansira drugu sopstvenu telekomunikacionu mrežu ili uslugu.

Agencija će opštim aktom utvrditi kada se za pojedine vrste javnih telekomunikacionih usluga smatra da javni telekomunikacioni operator koji ih pruža ima značajan tržišni udeo, pri čemu Agencija polazi od propisanog procenta i može ga uvećati ili umanjiti za najviše 25%.

Kriterijumi za utvrđivanje tarifa

Član 44.

Agencija utvrđuje tarife iz člana 43. ovog zakona, tako da:

- 1) omogućće imaćima dozvola da povrate svoje opravdane troškove za efikasno pružanje usluga, uključujući i mogućnost da od uloženog kapitala ostvare prihod koji je dovoljan za ulaganja u značajna poboljšanja usluge i nove investicije;
- 2) podstiču efikasnost funkcionisanja i povećanje prihoda, kao rezultat poboljšanja organizacije i drugih elemenata poslovanja i/ili smanjenja troškova pružanja usluga, pod uslovom da je imalac dozvole ispunio sve zahteve iz dozvole ili odgovarajućeg ugovora u pogledu obezbeđivanja i kvaliteta usluge;

- 3) ne budu diskriminatorne ili neopravdano povoljnije za bilo koju vrstu postojećeg ili potencijalnog korisnika, nezavisno od troškova obezbeđivanja usluga toj vrsti korisnika;
- 4) tarife za usluge koje spadaju u univerzalni servis budu raščlanjene na način da se korisniku ne nametne obaveza plaćanja dodatnih usluga ili posebnih pogodnosti, koje ne spadaju u povezivanje sa javnom fiksnom telekomunikacionom mrežom i javnom govornom uslugom, ako se korisnik sam ne opredeli za njihovo korišćenje.

Pri određivanju specijalnog tarifnog režima, Agencija je dužna da uzme u obzir preporuke i direktive međunarodnih organizacija čiji je član Savezna Republika Jugoslavija, odnosno onih za koje je zvanično iskazana namera za sticanje statusa člana.

Pri određivanju specijalnog tarifnog režima, Agencija je dužna da pribavi mišljenje javnog telekomunikacionog operatora na koga se odnosi regulisanje tarifa.

Slobodan tarifni režim

Član 45.

Ako opštim aktom Agencije nije utvrđeno da postoje uslovi za uvođenje specijalnog tarifnog režima, odnosno u uslovima nenarušene slobodne konkurencije između javnih telekomunikacionih operatora na tržištu javnih telekomunikacionih usluga, tarife za takve usluge slobodno određuju operatori.

2. Interkonekcija

Obaveza omogućavanja interkonekcije

Član 46.

Svi javni telekomunikacioni operatori imaju pravo da se povežu sa drugim javnim telekomunikacionim mrežama.

Na zahtev zainteresovanog javnog telekomunikacionog operatora, drugi operator je dužan da mu, u skladu sa ovim zakonom, omogući interkonekciju, u cilju pružanja javnih telekomunikacionih usluga preko obeju mreža.

Uslovi interkonekcije

Član 47.

Javni telekomunikacioni operatori uslove međusobnog povezivanja svojih telekomunikacionih mreža uređuju ugovorom o

interkonekciji, kojim se naročito uređuju finansijski i tehnički uslovi interkonekcije, a na osnovu opštih uslova koje utvrđuje Agencija.

Ako javni telekomunikacioni operator odbije zahtev drugog operatora za interkonekciju ili ako dva javna telekomunikaciona operatora ne mogu da postignu dogovor o interkonekciji u roku od tri meseca od upućenog zahteva za zaključenje ugovora, svaki od njih može da zatraži od Agencije da donose odluku koja će zameniti ugovor.

Agencija je dužna da odluku iz stava 2. ovog člana donese u roku od 60 dana od dana podnošenja zahteva. Odluka je konačna i obavezujuća za obe strane.

Ako zaključeni ugovor o interkonekciji nije u skladu sa ovim zakonom, ili sa propisima donetim na osnovu ovog zakona, ili sa opštim uslovima za interkonekciju koje je utvrdila Agencija, Agencija može zahtevati da se ugovor uskladi sa zakonom, propisima i opštim uslovima, odnosno može doneti odluku o usklađivanju, ako stranke to ne učine u roku koji im je odredila Agencija.

Zaključeni ugovori o interkonekciji obavezno se podnose na registraciju Agenciji i podaci sadržani u tim ugovorima su dostupni javnosti, osim podataka koji se smatraju poslovnom tajnom.

Posebni uslovi interkonekcije

Član 48.

Ako je zahtev za interkonekciju upućen javnom telekomunikacionom operatoru koji ima značajan tržišni udeo, naknada i druga plaćanja tom operatoru za interkonekciju moraju da se zasnivaju na troškovnom principu, tj. moraju da odražavaju troškove koje on ima u vezi interkonekcije i razuman prihod koji po tom osnovu ostvaruje.

Agencija može da ograniči visinu naknade i drugih plaćanja iz stava 1. ovog člana.

Javni telekomunikacioni operator koji ima značajan tržišni udeo dužan je da učini javno dostupnim informacije o okolnostima od kojih zavise mogućnost i uslovi interkonekcije, uključujući tehničke specifikacije, karakteristike mreže i troškove.

Javni telekomunikacioni operator koji ima značajan tržišni udeo dužan je da ugovore o interkonekciji sa svim drugim operatorima zaključuje pod jednakim uslovima, bez diskriminacije, kao i da posebno obračunava prihode od aktivnosti svakog od tih operatora, da bi se sprečilo privilegovano plaćanje pojedinih operatora za interkonekciju.

3. Univerzalni servis

Obim i sadržina univerzalnog servisa

Član 49.

Ministarstvo, na predlog Agencije, polazeći od postojećeg stepena razvijenosti telekomunikacija u Republici, određuje početnu grupu usluga koje predstavljaju osnovne usluge i koje su, u smislu ovog zakona, definisane kao univerzalni servis. Početni obim univerzalnog servisa obavezno se odnosi na:

- 1) pristup uslugama javne fiksne telefonske mreže, uključujući uslugu prenosa podataka u govornom opsegu koja obezbeđuje kvalitetan pristup Internetu;
- 2) posebne mere koje invalidima i socijalno ugroženim korisnicima osiguravaju jednake mogućnosti pristupa javnoj govornoj usluzi;
- 3) besplatan pristup službama za hitne intervencije;
- 4) uslugu javnih telefonskih govornica i
- 5) pristup uslugama operatera na telefonskoj centrali i službama obaveštavanja.

Prava i obaveze operatora javne telekomunikacione mreže u oblasti univerzalnog servisa

Član 50.

Agencija određuje operatora javne telekomunikacione mreže koji ima obavezu da obezbeđuje univerzalni servis.

Operator javne telekomunikacione mreže iz stava 1. ovog člana stiče pravo na nadoknadu troškova univerzalnog servisa ispunjenjem obaveza predviđenih članom 49. ovog zakona, s tim što ispunjenost tih obaveza, na zahtev operatora, utvrđuje Agencija.

Sredstva za nadoknadu troškova iz stava 2. ovog člana obezbeđuju se u fondu za nadoknadu troškova univerzalnog servisa, koji predstavlja poseban račun Agencije na koji se uplaćuju sredstva namenjena nadoknadi troškova univerzalnog servisa.

Sredstva za namene iz stava 3. ovog člana, obezbeđuju se periodičnim uplatama drugih javnih telekomunikacionih operatora. Visinu i vreme uplata utvrđuje Agencija, srazmerno udelu svakog operatora na telekomunikacionom tržištu.

Uslove i način ostvarivanja prava iz stava 2. ovog člana utvrđuje Agencija.

Operator javne telekomunikacione mreže iz stava 1. ovog člana ima obavezu da Agenciji svakih šest meseci podnosi izveštaj o troškovima pružanja univerzalnog servisa, kao i da, najmanje jednom godišnje, podnosi izveštaj koji se odnosi na nove veze u javnoj telekomunikacionoj mreži.

Unapređenje univerzalnog servisa

Član 51.

Agencija prati dostignuti nivo realizacije univerzalnog servisa i kada oceni da su se stekli uslovi, predlaže Ministarstvu da donose odluku o unapređivanju univerzalnog servisa.

Odluka o unapređivanju univerzalnog servisa sadrži:

- 1) identifikaciju i opis usluge koja će se ubuduće pružati kao univerzalni servis, pod uslovom da su ispunjeni svi osnovani zahtevi za povezivanje na javnu telekomunikacionu mrežu na određenoj lokaciji;
- 2) način izbora javnog telekomunikacionog operatora koji će pružati takvu uslugu, uz obavezu Agencije da odluku o izboru javno objavi;
- 3) način određivanja najviših cena usluga koje su obuhvaćene univerzalnim servisom, koje se obrazuju na troškovnom principu i uz obavezu javnog telekomunikacionog operatora da usluge budu pristupačne, a cene uprosečene po regionima;
- 4) mehanizam nadoknade troškova javnim telekomunikacionim operatorima koji pružaju univerzalni servis;
- 5) opis podataka koje javni telekomunikacioni operatori moraju da dostave Agenciji radi obračunavanja troškova pružanja usluga koje su obuhvaćene univerzalnim servisom, primenom sistema obračuna troškova u skladu sa međunarodnim standardima;
- 6) zahtev da javni telekomunikacioni operatori koji pružaju univerzalni servis obezbede reviziju svojih godišnjih obračuna, u skladu sa prihvaćenim međunarodnim standardima za obračunavanje, odnosno reviziju;
- 7) obavezu javnog telekomunikacionog operatora da najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, objavljuju izveštaje o uspostavljanju novih veza preko kojih se usluge koje su obuhvaćene univerzalnim servisom pružaju i
- 8) druge uslove koji se odnose na obezbeđivanje univerzalnog servisa.

Obaveze javnih telekomunikacionih operatora koje se odnose na univerzalni servis mogu biti propisane i u njihovim dozvolama.

4. Zakup linija

Prava i obaveze operatora javne fiksne telekomunikacione mreže koji ima značajni tržišni udeo u oblasti zakupa linija

Član 52.

Operator javne fiksne telekomunikacione mreže koji ima značajan tržišni udeo ima obavezu da drugim javnim telekomunikacionim operatorima, na njihov zahtev, obezbeđuje zakup linija.

Operator javne fiksne telekomunikacione mreže iz stava 1. ovog člana dužan je da na zahtev drugog javnog telekomunikacionog operatora zaključi ugovor o zakupu linija, ako postoje slobodni kapaciteti, pod uslovima koji se zasnivaju na troškovnom principu i koji su jednaki za sve zakupce koji zakupljuju iste vrste linija.

U slučaju da i pored slobodnih kapaciteta, operator javne fiksne telekomunikacione mreže iz stava 1. ovog člana odbije da zaključi ugovor ili u slučaju da za zaključenje ugovora odredi diskriminatorne uslove, javni telekomunikacioni operator koji je podneo zahtev za zaključenje ugovora ima pravo da se obrati Agenciji, koja će doneti odluku koja zamenjuje ugovor o zakupu.

Drugi javni telekomunikacioni operatori

Član 53.

Javni telekomunikacioni operatori koji nisu obuhvaćeni članom 52. ovog zakona, dužni su da dozvole pristup mrežama i uslugama putem zakupa linija pod unapred javno poznatim uslovima i bez diskriminacije u odnosu na pojedine telekomunikacione operatore.

Uslovi pružanja i korišćenja zakupa linija, kao i njegove tehničke karakteristike i tarife, moraju biti javno dostupni svim potencijalnim zakupcima.

5. Ostale obaveze javnih telekomunikacionih operatora

Privatnost i bezbednost informacija

Član 54.

Javni telekomunikacioni operator dužan je da preduzme odgovarajuće tehničke i organizacione mere kako bi obezbedio poverljivost i bezbednost svojih usluga i zabranjeno mu je da daje informacije o sadržaju, činjenicama i uslovima prenosa poruka, osim minimuma koji je neophodan za nuđenje usluga na tržištu ili u slučajevima predviđenim zakonom.

Podatke o saobraćaju koji se odnose na pojedinačne korisnike i koji se obrađuju radi uspostavljanja veza, javni telekomunikacioni operator

može čuvati i obrađivati samo u obimu koji je neophodan za ispostavljanje računa korisniku.

Javni telekomunikacioni operator može podatke iz stava 2. ovog člana dostaviti samo pošiljaocu i primaocu poruka.

Javni telekomunikacioni operator može čuvati podatke iz stava 2. ovog člana do isteka roka u kome se potraživanje može zakonski osporiti ili naplatiti od korisnika.

Javni telekomunikacioni operator je dužan da nadležnim državnim organima omogućiti pristup i analizu podataka iz stava 2. ovog člana, u skladu sa zakonom.

Član 55.

Zabranjene su sve aktivnosti ili korišćenje uređaja kojima se ugrožava ili narušava privatnost i poverljivost poruka koje se prenose telekomunikacionim mrežama, osim kada postoji saglasnost korisnika ili ako se ove aktivnosti vrše u skladu sa zakonom ili sudskim nalogom izdatim u skladu sa zakonom.

Javni telekomunikacioni operator je dužan da kao deo sistema, o sopstvenom trošku, oformi podsisteme, uređaje, opremu i instalacije za zakonom ovlašćeni elektronski nadzor određenih telekomunikacija.

Tehničke uslove za podsisteme, uređaje, opremu i instalacije iz stava 2. ovog člana definiše Agencija, u saradnji sa telekomunikacionim operatorima i državnim organima nadležnim za neposredno sprovođenje elektronskog nadzora.

Telekomunikaciona mreža, sistem, odnosno sredstvo može biti pušteno u rad tek kada telekomunikacioni operator ispuni ili se obaveže da će u određenom roku ispuniti postavljeni zahtev, u skladu sa tehničkim uslovima iz stava 3. ovog člana.

U slučaju da je telekomunikaciona mreža, sistem, odnosno sredstvo već u radu, telekomunikacioni operator je dužan da oformi podsisteme, uređaje, opremu i instalacije iz stava 2. ovog člana u roku od šest meseci od dana postavljanja zahteva nadležnog državnog organa.

Troškove telekomunikacionog saobraćaja nastale radom uređaja iz stava 2. ovog člana snosi telekomunikacioni operator.

Obaveza vođenja evidencije

Član 56.

Javni telekomunikacioni operator je dužan da, u elektronskom obliku i knjigama, vodi evidenciju podataka koji se odnose na nivo kvaliteta usluge, korisnike, tarife, prihode i rashode, interkonekciju i druge specifične

podatke, u obliku i na način koji je kompatibilan sa programima - softverom i sistemima koje koristi Agencija.

Agencija može opštim aktom propisati oblik i način vođenja evidencija iz stava 1. ovog člana.

Javni telekomunikacioni operator koji delatnost obavlja preko delova jedinstvenog preduzeća (preko unutrašnjih organizacionih jedinica), a ne preko zasebnih povezanih pravnih lica, dužan je da primeni obračun troškova i druge oblike evidencije podataka, za svaku od unutrašnjih organizacionih jedinica, na način koji propiše Agencija, u skladu sa potrebama vezanim za obavljanje njenih nadležnosti utvrđenih ovim zakonom.

Javni telekomunikacioni operator je dužan da, u slučajevima predviđenim ovim zakonom ili na zahtev Agencije, dostavi Agenciji podatke iz evidencija predviđenih u st. 1. i 3. ovog člana.

Obaveza podnošenja i objavljivanja godišnjih finansijskih izveštaja i obračuna

Član 57.

Javni telekomunikacioni operator je dužan da podnese Agenciji godišnji finansijski izveštaj i obračune, u roku od tri meseca od završetka poslovne godine. Godišnji finansijski izveštaj i obračuni podležu nezavisnoj spoljnoj reviziji, u skladu sa važećim propisima i standardima, kao i u skladu sa međunarodnim standardima za obračun.

Javni telekomunikacioni operator je dužan da godišnji finansijski izveštaj i obračune iz stava 1. ovog člana javno objavi na način predviđen svojim opštim aktima.

V RADIOKOMUNIKACIJE

Posebne nadležnosti Agencije u oblasti radiokomunikacija

Član 58.

Pored nadležnosti iz člana 9. ovog zakona, Agencija u oblasti radiokomunikacija ima i sledeće nadležnosti:

- 1) upravlja radio frekvencijskim spektrom u Republici;
- 2) izdaje dozvolu za radio stanicu;
- 3) vrši tehnički pregled radio stanice;
- 4) vodi evidenciju podataka u oblasti radiokomunikacija;
- 5) ostvaruje saradnju sa međunarodnim organizacijama i administracijama drugih zemalja koje vrše poslove

upravljanja radio frekvencijskim spektrom, samostalno ili preko nadležnih organa.

Načela upravljanja radio frekvencijskim spektrom

Član 59.

Upravljanje radio frekvencijskim spektrom podrazumeva naročito:

- 1) racionalno i ekonomično korišćenje radio frekvencijskog spektra koje se obezbeđuje Planom namene radio frekvencijskih opsega i planovima raspodele radio frekvencija;
- 2) usaglašavanje korišćenja radio frekvencijskog spektra sa međunarodnim sporazumima koji obavezuju Republiku Srbiju, kao i sa međunarodnim preporukama;
- 3) koordinaciju korišćenja radio frekvencija;
- 4) notifikaciju radio frekvencija;
- 5) kontrolu radio frekvencijskog spektra;
- 6) istraživanje štetnih smetnji i preduzimanje mera za njihovo otklanjanje;
- 7) zaštitu interesa bezbednosti i odbrane države.

Koordinacija korišćenja radio frekvencija

Član 60.

Radio frekvencije utvrđene za korišćenje u određenim pograničnim zonama pre dodele se koordiniraju sa susednim zemljama sa kojima su zaključeni posebni sporazumi o koordinaciji korišćenja radio frekvencija, radi neometanog korišćenja radio frekvencija u pograničnom području.

Radio frekvencije iz određenih radio frekvencijskih opsega, po potrebi se, pre dodele, koordiniraju sa susednim i drugim zainteresovanim zemljama.

Agencija će koordinaciju korišćenja radio frekvencija iz st. 1. i 2. ovog člana vršiti samostalno, odnosno preko nadležnog organa državne zajednice Srbija i Crna Gora ili uz njegovu saglasnost ako je to uslov da izvršena koordinacija bude priznata od strane nadležnih administracija drugih zemalja.

Notifikacija radio frekvencija

Član 61.

Svaka dodela radio frekvencije za određenu vrstu radio stanice prijavljuje se Međunarodnom savezu za telekomunikacije ako:

- 1) korišćenje radio frekvencije može da prouzrokuje štetnu smetnju radio službi druge zemlje;
- 2) radio frekvencija treba da se koristi za međunarodnu radiokomunikaciju;
- 3) se želi postići međunarodno priznanje, odnosno zaštita radio frekvencije na međunarodnom nivou.

Agencija će prijavljivanje dodele radio frekvencije izvršiti samostalno, odnosno preko nadležnog organa državne zajednice Srbija i Crna Gora ili uz njegovu saglasnost ako je to uslov da prijavljivanje bude međunarodno priznato.

Plan namene radio frekvencijskih opsega

Član 62.

Radio frekvencijski spektar je ograničeni prirodni resurs.

Efikasno i ekonomično korišćenje radio frekvencijskog spektra obezbeđuje se Planom namene radio frekvencijskih opsega (u daljem tekstu: Plan namene).

Planom namene utvrđuju se naročito:

- 1) granice radio frekvencijskih opsega koji su namenjeni pojedinim radio službama i delatnostima i
- 2) osnovni uslovi za korišćenje radio frekvencijskih opsega.

Planom namene mora se obezbediti nesmetan rad radio službi i delatnosti koje su od zajedničkog interesa za Republiku Srbiju i Republiku Crnu Goru.

Plan namene donosi Vlada, na predlog koji utvrđuje Ministarstvo, a koji priprema Agencija.

Plan raspodele radio frekvencija

Član 63.

Planom raspodele radio frekvencija (u daljem tekstu: plan raspodele) utvrđuju se naročito:

- 1) uslovi za raspodelu radio frekvencija iz namenjenog radio frekvencijskog opsega;
- 2) raspodela radio frekvencija po lokacijama za jednu ili više radio službi i delatnosti.

Planovi raspodele utvrđuju se na osnovu Plana namene i plana razvoja radiokomunikacija na nivou delatnosti, koji je sastavni deo Strategije razvoja telekomunikacija u Republici, a uzimajući u obzir zahteve korisnika.

Planove raspodele donosi Ministarstvo, na predlog Agencije, u skladu sa ovim zakonom i odgovarajućim međunarodnim sporazumima koji obavezuju Republiku Srbiju.

Dodela i korišćenje radio frekvencija

Član 64.

Korisnicima radio frekvencija mogu se dodeliti radio frekvencije, prvenstveno iz radio frekvencijskih opsega koji su namenjeni pojedinim službama i delatnostima na osnovu Plana namene.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, korisnicima radio frekvencija mogu se dodeliti i druge radio frekvencije, pod uslovom da korišćenje tih radio frekvencija ne prouzrokuje štetne smetnje službama zemalja kojima su te radio frekvencije raspodeljene međunarodnim ugovorima.

Korisnicima radio frekvencija može se dodeliti jedna ili više isključivih, zajedničkih ili opštih radio frekvencija, zavisno od plana raspodele radio frekvencija.

Radi racionalnog korišćenja radio frekvencija, korišćenje dodeljene radio frekvencije može se vremenski ograničiti, a ako je potrebno i izmeniti ili uskratiti pravo korišćenja.

Način i uslove pod kojima se može ograničiti, izmeniti ili uskratiti pravo korišćenja dodeljene radio frekvencije utvrđuje Agencija.

Dodela radio frekvencija na korišćenje vrši se izdavanjem dozvole za radio stanicu.

Dozvola za radio stanicu

Član 65.

Radio stanica se može koristiti samo na osnovu prethodno pribavljene dozvole, osim za one vrste radio stanica za koje se dozvola ne izdaje.

Agencija određuje vrste radio stanica za koje se ne izdaje dozvola.

Pravno lice koje se bavi uvozom radio stanica radi njihove dalje prodaje, a registrovano je za obavljanje ove delatnosti, dužno je da za uvoz radio stanice prethodno pribavi i saglasnost Agencije.

Dozvolu za radio stanicu izdaje Agencija.

Dobijanjem dozvole za radio stanicu njen imalac stiče pravo na korišćenje radio stanice i na korišćenje radio frekvencije navedene u dozvoli.

Dozvola za radio stanicu ne može se po bilo kom osnovu preneti, niti ustupiti trećem licu, ni privremeno, ni trajno.

Dozvola za radio stanicu se izdaje na obrascu čiji izgled i sadržaj propisuje Agencija, i to posebno za svaku radio stanicu.

Izuzetno od odredbe stava 7. ovoga člana, jedna dozvola se izdaje za:

- 1) radio stanicu na vazduhoplovu;
- 2) radio stanicu na brodu i drugim plovilima;
- 3) radio stanicu na lokomotivi.

Dozvola za baznu radio stanicu u javnoj mobilnoj telekomunikacionoj mreži, za koju je izdata licenca, može se izdati i za veći broj radio frekvencija, odnosno za radio frekvencijski opseg koji je dodeljen licencom. Dozvola za radio stanicu sa upisanim frekvencijskim opsegom može se izdati za radio sisteme čija tehnologija rada zahteva upis frekvencijskog opsega umesto pojedinačne frekvencije.

Agencija bliže uređuje uslove i propisuje obrazac za izdavanje dozvole za amaterske radio stanice.

Odbijanje zahteva za izdavanje dozvole za radio stanicu

Član 66.

Agencija će odbiti zahtev za izdavanje dozvole za radio stanicu ako:

- 1) podnosilac zahteva ne ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega;
- 2) zahtev nije moguće prihvatiti iz tehničkih razloga;
- 3) regulatorno telo nadležno za radiodifuziju nije dostavilo odgovarajući predlog;

- 4) bi izdavanje dozvole onemogućavalo efikasno korišćenje radio frekvencijskog spektra ili rad drugih telekomunikacionih uređaja.

Privremena dozvola za radio stanicu

Član 67.

Za radio stanicu čiji se kvalitet ispituje, istražuje ili prikazuje izdaje se privremena dozvola.

Važenje privremene dozvole za radio stanicu ne može biti duže od 60 dana.

Dozvola za radio stanicu diplomatsko-konzularnom predstavništvu

Član 68.

Diplomatsko-konzularno predstavništvo može koristiti određene vrste radio stanica i radio frekvencije, pod uslovima uzajamnosti.

Dozvolu za radio stanicu iz stava 1. ovog člana izdaje Agencija, uz saglasnost organa nadležnog za inostrane poslove.

Dozvolu za radio stanicu iz stava 1. ovog člana diplomatsko-konzularno predstavništvo je dužno da pribavi pre unošenja radio stanice u zemlju i da je pokaže nadležnom pograničnom organu uprave prilikom prelaska državne granice.

Agencija, uz saglasnost organa nadležnog za unutrašnje poslove, propisuje određene vrste radio stanica i radio frekvencija koje mogu koristiti diplomatsko-konzularna predstavništva, u skladu sa međunarodnim ugovorima koji obavezuju državnu zajednicu Srbija i Crna Gora.

Diplomatsko-konzularna predstavništva mogu koristiti radio stanice samo za sopstvene potrebe.

Dozvola za radio stanicu stranom pravnom licu

Član 69.

Strana pravna lica mogu koristiti radio frekvencije i određene vrste radio stanica na teritoriji Republike Srbije kada ostvaruju, na osnovu ugovora ili odluka, odnosno saglasnosti nadležnih organa, poslovno-tehničku, informativnu, naučnu, kulturnu, sportsku i drugu saradnju sa odgovarajućim organima i organizacijama u zemlji.

Dozvolu za radio stanicu iz stava 1. ovog člana izdaje Agencija, uz saglasnost organa nadležnog za poslove odbrane i organa nadležnog za

unutrašnje poslove. Saglasnost je potrebna samo za frekvencijske opsege koji su Planom namene utvrđeni za korišćenje od strane ovih organa.

Dozvolu za radio stanicu iz stava 1. ovog člana strano pravno lice je dužno da pribavi pre unošenja radio stanice u zemlju i da je pokaže nadležnom pograničnom organu uprave prilikom prelaska državne granice.

Strano pravno lice može koristiti radio stanicu samo za sopstvene potrebe i ne može pružati usluge trećim licima.

Dozvola za radio stanicu stranom fizičkom licu

Član 70.

Strana fizička lica mogu za svoje potrebe, dok borave na teritoriji Republike Srbije, koristiti:

- 1) amaterske radio stanice;
- 2) radio stanice koje rade u opsegu namenjenom građanima (CB stanice);
- 3) radio stanice na sopstvenom vazduhoplovu i sopstvenom brodu i drugim plovilima na plovnim putevima, u odnosnoj radio službi;
- 4) pretplatničke radio stanice koje rade u okviru javne telekomunikacione mreže.

Agencija izdaje dozvolu za radio stanice iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana ako ne postoji uzajamnost sa državom čiji je državljanin podnosilac zahteva. Dozvola se izdaje uz saglasnost organa nadležnog za unutrašnje poslove.

Dozvolu za radio stanicu iz stava 1. ovog člana tač. 1) i 2) ovog člana strano fizičko lice je dužno da pribavi pre unošenja radio stanice u zemlju i da je pokaže nadležnom pograničnom organu prilikom prelaska državne granice.

Za radio stanicu iz stava 1. tačka 3) ovog člana prihvata se nacionalna dozvola za radio stanicu izdata na propisanom obrascu u skladu sa međunarodnim Pravilnikom o radiokomunikacijama.

Početak rada radio stanice

Član 71.

Radio stanica mora početi sa radom najkasnije u roku od jedne godine od dana izdavanja dozvole, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Radio stanica se može pustiti u rad posle izvršenog tehničkog pregleda od strane Agencije, kojim se vrši provera parametara predviđenih u projektnoj i/ili tehničkoj dokumentaciji na osnovu koje su dobijene dozvole i pošto korisnik u celini izmiri propisane novčane obaveze.

Na tehnički pregled radio stanice primenjuju se odredbe ovog zakona kojima se uređuje tehnički pregled telekomunikacionih mreža, sistema i sredstava.

Korisnik radio stanice koji iz objektivnih razloga nije u mogućnosti da u roku iz stava 1. ovog člana pusti u rad radio stanicu, može da, u pisanoj formi, najkasnije 15 dana pre isteka roka za početak rada radio stanice, podnese zahtev za produženje roka, u kome je dužan da navede razloge zakašnjenja.

Agencija procenjuje razloge za produženje roka za početak rada radio stanice i dužna je da odluku o podnetom zahtevu iz stava 4. ovog člana donese do isteka roka za početak rada radio stanice.

Agencija bliže utvrđuje postupak tehničkog pregleda i troškove tehničkog pregleda koje je korisnik dužan da plati.

Korišćenje radio stanice

Član 72.

Korisnik radio stanice je dužan da se, prilikom rada radio stanice, pridržava uslova u dozvoli za radio stanicu i uslova određenih ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, da obezbedi da se radom njegove radio stanice na stvaraju štetne smetnje u radu drugih radio stanica, da obezbedi da se radom njegove radio stanice ne ugrožava niti narušava životna sredina, a posebno da, u skladu sa propisanim standardima, obezbedi zaštitu ljudi od štetnog zračenja uređaja, kao i da preduzima mere za blagovremeno otklanjanje nepravilnosti u radu svoje radio stanice.

Ako se utvrdi da radio stanica stvara štetne smetnje drugim radio stanicama ili nju ometaju druge radio stanice, Agencija preduzima sve neophodne mere da ometanje prestane.

U cilju regulisanja oblasti štetnih smetnji i drugih ometanja, Agencija bliže utvrđuje:

- 1) uslove elektromagnetske kompatibilnosti;
- 2) metode i mere za sprečavanje ili smanjivanje elektromagnetskih smetnji;
- 3) postupke i ograničenja koji se primenjuju u slučaju da telekomunikacioni uređaj, delimično ili u celosti, nije u skladu sa utvrđenim zahtevima za korišćenje radio stanice.

Korisnik plaća naknadu za korišćenje radio frekvencije, po pravilu, jednom godišnje.

Visina naknade za korišćenje radio frekvencije utvrđuje se na osnovu sledećih kriterijuma:

- 1) vrste radio stanice;
- 2) namene radio mreže u kojoj se radio stanica koristi;
- 3) broja stanovnika u zoni opsluživanja, odnosno servisnoj zoni, a na osnovu zvaničnih podataka organa nadležnog za poslove statistike;
- 4) stepena razvijenosti područja na kome se prostire rad radio stanice.

Visinu naknade iz stava 5. ovog člana utvrđuje Agencija.

Ograničenja u korišćenju radio stanica

Član 73.

Radio stanica na domaćem i stranom vazduhoplovu može se, dok se vazduhoplov nalazi na aerodromu koji je na teritoriji Republike Srbije, upotrebiti samo za radiokomunikaciju sa službom kontrole letenja, radi prijema podataka i uputstava za poletanje i kretanje po manevarskim površinama na aerodromu. Vazduhoplovi mogu, dok se nalaze na aerodromu koristiti prenosne radio stanice za ostvarivanje radio veze sa službom prihvata i otpreme putnika, prtljaga i robe na tom aerodromu.

Radio stanica na domaćem i stranom brodu i drugom plovilu ne sme se upotrebljavati dok se brod, odnosno plovilo nalazi u luci, odnosno pristaništu koji su na teritoriji Republike Srbije, osim radio stanice koja služi za radiokomunikaciju sa službom lučke pilotaže i za manevrisanje u luci, odnosno pristaništu, kao i prenosne radio stanice za ostvarivanje radiokomunikacija u luci, odnosno pristaništu, pri iskrcavanju i ukrcavanju putnika, istovaru robe i drugim brodskim manipulacijama.

Radio stanice na stranim lokomotivama mogu se upotrebljavati na prugama koje se nalaze na teritoriji Republike Srbije do pogranične železničke stanice, u skladu sa međunarodnim ugovorima koji obavezuju Republiku Srbiju.

Rok važenja dozvole za radio stanicu

Član 74.

Dozvola za radio stanicu važi, po pravilu, 10 godina, osim dozvole za radio stanicu na vazduhoplovu, odnosno brodu čije važenje je vezano za plovidbenost vazduhoplova, odnosno broda.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, na zahtev korisnika, može se izdati dozvola za radio stanicu sa ograničenim rokom važenja.

Dozvola za radio stanicu koja se, na zahtev regulatornog tela nadležnog za radiodifuziju, izdaje emiterima radio i televizijskih programa, izdaje se sa rokom važenja koji regulatorno telo nadležno za radiodifuziju utvrdi u dozvoli za emitovanje programa.

Period na koji je izdata dozvola za radio stanicu može se produžiti na zahtev imaoaca dozvole, pri čemu je imalac dozvole dužan da zahtev podnese Agenciji najkasnije 60 dana pre isteka roka na koji je dozvola izdata, ako posebnim propisima nije predviđen drugačiji rok.

Ako prihvati zahtev iz stava 4. ovog člana, Agencija, pod istim uslovima pod kojima je izdata dozvola čiji se rok važenja produžava, izdaje novu dozvolu za radio stanicu u kojoj utvrđuje novi rok važenja dozvole.

Prestanak važenja dozvole za radio stanicu

Član 75.

Dozvola za radio stanicu prestaje da važi:

- 1) istekom roka na koji je dozvola izdata;
- 2) istekom roka za početak rada radio stanice, ako radio stanica u tom roku nije počela sa radom;
- 3) prestankom postojanja korisnika radio stanice, ako je dozvola za radio stanicu izdata pravnom licu;
- 4) smrću vlasnika radio stanice, ako je dozvola za radio stanicu izdata fizičkom licu;
- 5) prestankom potrebe za određenom vrstom radiokomunikacija;
- 6) trajnom zabranom korišćenja radio stanice;
- 7) otuđenjem ili rashodovanjem radio stanice;
- 8) oduzimanjem dozvole, u skladu sa ovim zakonom.

Ako korisnik dozvole za radio stanicu promeni ime, naziv, odnosno firmu dužan je da pribavi novu dozvolu za radio stanicu.

Izmena uslova utvrđenih u dozvoli za radio stanicu

Član 76.

Uslovi utvrđeni u dozvoli za radio stanicu mogu se izmeniti ako se u toku rada te radio stanice za to ukaže potreba.

Izmenu uslova iz stava 1. ovog člana vrši Agencija, na zahtev korisnika radio stanice, izdavanjem nove dozvole za radio stanicu, kada prestaje da važi prethodno izdata dozvola.

Ako u toku rada radio stanice dođe do promene u Planu namene, planovima raspodele, odnosno u propisima o uslovima za korišćenje radio stanice, korisnik radio stanice je dužan da, na zahtev Agencije, o svom trošku, prilagodi rad te radio stanice nastalim promenama.

Oduzimanje dozvole za radio stanicu

Član 77.

Dozvola za radio stanicu se može oduzeti ako:

- 1) nisu ispunjeni uslovi sadržani u ovom zakonu ili u dozvoli za radio stanicu;
- 2) se utvrdi da su u zahtevu za izdavanje dozvole za radio stanicu navedeni neistiniti ili netačni podaci;
- 3) prestanu prava stečena licencom;
- 4) istekne, bude oduzeta odlukom regulatornog tela nadležnog za radiodifuziju ili na drugi način prestane da važi dozvola za emitovanje radio i televizijskog programa, u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuje oblast radiodifuzije;
- 5) nije plaćena naknada za korišćenje radio frekvencije;
- 6) se promeni namena radio frekvencijskog opsega ili ako se pojave javne potrebe koje imaju prioritet i koje se ne mogu zadovoljiti na neki drugi način;
- 7) radio stanica pričinjava štetne smetnje drugim telekomunikacionim uređajima;
- 8) se radom radio stanice ugrožava ili narušava životna sredina, posebno ako rad radio stanice prouzrokuje zračenja iznad propisanih standarda.

Bliži propisi za izdavanje dozvole za radio stanicu

Član 78.

U cilju izdavanja dozvole za radio stanicu, Agencija bliže propisuje:

- 1) postupak za izdavanje dozvole za radio stanicu, podatke i dokumentaciju potrebne za pribavljanje dozvole za radio stanicu;
- 2) obrasce dozvola za radio stanicu;

- 3) način identifikacije i korišćenje sekvenci signala kao i protokola (procedura) u radiokomunikacijama;
- 4) uslove za priznavanje dozvole za radio stanicu izdate u drugim državama na osnovu uzajamnosti ili međunarodnih ugovora i prihvaćenih standarda;
- 5) vrste radio stanica, odnosno radio frekvencija za koje se ne izdaju dozvole, kao i uslove koje treba ispuniti u tim slučajevima;
- 6) uslove pod kojima se mogu koristiti pojedine vrste radio stanica u različitim radio službama, odnosno različitim radio frekvencijskim opsezima;
- 7) veličinu zaštitne zone u blizini određenih radio stanica;
- 8) uslove za slobodne pravce za ulaz i izlaz radio relejnih veza (radio koridori) u gradovima i naseljima gradskog karaktera;
- 9) vrste radio stanica koje se mogu postavljati u gradovima i naseljima gradskog karaktera;
- 10) uslove za izradu projektne i tehničke dokumentacije.

Evidencija podataka u oblasti radiokomunikacija

Član 79.

Pored baze podataka o registrima koje vodi u skladu sa članom 22. ovog zakona, Agencija za potrebe planiranja radio frekvencija, kontrolu radioemisija i kontrolu radio stanica, formira i održava bazu podataka koji se odnose na:

- 1) koordinaciju korišćenja radio frekvencija sa susednim i drugim zemljama;
- 2) prijavljivanje i registrovanje dodela radio frekvencija kod Međunarodnog saveza za telekomunikacije;
- 3) kontrolu radio emisija i kontrolu radio stanica;
- 4) korisnike radio stanica;
- 5) reljef teritorije Republike Srbije, državne zajednice Srbija i Crna Gora i odgovarajućih pograničnih područja susednih zemalja (topografske karakteristike i električne karakteristike terena);
- 6) druge podatke koji su od značaja za planiranje radio frekvencija, kontrolu radio emisija i kontrolu radio stanica.

Saradnja sa međunarodnim organizacijama

Član 80.

Agencija ostvaruje saradnju sa međunarodnim organizacijama i administracijama drugih zemalja koje se bave poslovima upravljanja radio frekvencijskim spektrom i stara se o izvršavanju međunarodnih sporazuma u ovoj oblasti.

Saradnju sa međunarodnim organizacijama i operatorima drugih zemalja mogu ostvarivati telekomunikacioni operatori, u skladu sa međunarodnim sporazumima.

Agencija koordinira i usaglašava stavove zainteresovanih telekomunikacionih operatora u pogledu međunarodne saradnje u oblasti radiokomunikacija, u saradnji sa nadležnim organima, a radi ostvarivanja interesa u ovoj oblasti.

Dokumenti i podaci koji se objavljuju

Član 81.

Pored dokumenata i podataka iz člana 20. ovog zakona, Agencija u oblasti radiokomunikacija objavljuje, na način utvrđen statutom:

- 1) Plan namene radio frekvencijskih opsega i planove raspodele radio frekvencija;
- 2) predviđene izmene namene radio frekvencijskih opsega u naredne dve godine;
- 3) listu službi koje rade u radio frekvencijskim opsezima, čija je namena različita od Plana namene radio frekvencijskih opsega;
- 4) predviđene radio frekvencijske opsege za nove službe.

Saradnja Agencije sa regulatornim telom nadležnim za radiodifuziju

Član 82.

Pri određivanju uslova i načina korišćenja radio frekvencija za namene iz člana 2. ovog zakona, Agencija ostvaruje saradnju sa regulatornim telom koje je, u skladu sa posebnim zakonom, nadležno za radiodifuziju, na sledeći način:

- 1) razmatra zahteve regulatornog tela nadležnog za radiodifuziju, koji se odnose na potrebe javne i komercijalne radiodifuzije;

- 2) pre dostavljanja predloga plana raspodele nadležnom Ministarstvu, pribavlja mišljenje regulatornog tela nadležnog za radiodifuziju;
- 3) na predlog regulatornog tela nadležnog za radiodifuziju ispituje mogućnost revizije usvojenih planova.

Regulatorno telo koje je, u skladu sa posebnim zakonom, nadležno za radiodifuziju i za izdavanje dozvola za emitovanje, odnosno distribuciju radio i televizijskih programa, javni konkurs za izdavanje dozvola za emitovanje programa raspisuje i dozvole za emitovanje programa izdaje na osnovu plana raspodele radio frekvencija, sa osnovnim tehničkim parametrima (lokacija predajnika, efektivna izražena snaga, servisna zona, itd.), koji je utvrđen u skladu sa članom 63. ovog zakona.

Dozvola za radio stanicu, koju izdaje Agencija, je sastavni deo dozvole za emitovanje programa koju izdaje regulatorno telo iz stava 2. ovog člana, pri čemu se dozvola za emitovanje, odnosno distribuciju radio i televizijskog programa može izdati samo uz istovremeno izdavanje i dozvole za radio stanicu.

Agencija izdaje dozvolu za radio stanicu na osnovu zahteva regulatornog tela iz stava 2. ovog člana i dostavlja je tom telu radi sprovođenja postupka za izdavanje dozvole za emitovanje programa. Agencija je dužna da izda dozvolu za radio stanicu ako su ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom i ako je zahtev regulatornog tela nadležnog za radiodifuziju u skladu sa planom raspodele radio frekvencija.

Ako Agencija utvrdi da je regulatorno telo nadležno za radiodifuziju izdalo dozvolu za emitovanje, odnosno distribuciju radio i televizijskog programa suprotno stavu 2. ovog člana, zahtevaće od regulatornog tela koje je takvu dozvolu izdalo da je, najkasnije u roku od 15 dana, usaglasi sa planom raspodele i utvrđenim tehničkim parametrima. U slučaju da regulatorno telo nadležno za radiodifuziju ne postupi u predviđenom roku po zahtevu Agencije, Agencija će oduzeti izdatu dozvolu za radio stanicu i izreći meru u skladu sa članom 28. ovog zakona.

Radi ostvarivanja celovite evidencije izdatih dozvola, regulatorno telo nadležno za radiodifuziju dostavlja Agenciji primerak izdate dozvole za emitovanje, odnosno distribuciju radio i televizijskog programa.

Radiokomunikacije organa odbrane, unutrašnjih poslova i spoljnih poslova

Član 83.

Radiokomunikacije organa odbrane, unutrašnjih poslova i inostranih poslova bliže se uređuju posebnim propisima, u skladu sa ovim zakonom.

Organi odbrane, unutrašnjih poslova i inostranih poslova u obavezi su da se, prilikom izgradnje i korišćenja svojih radiokomunikacija na teritoriji Republike Srbije, pridržavaju odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, koji se odnose na namenu frekvencijskih opsega i vrste emisija, kao i na preduzimanje mera za sprečavanje štetnih smetnji i za pružanje pomoći u slučaju opasnosti.

VI NUMERACIJA

Plan numeracije

Član 84.

Agencija donosi Plan numeracije za telekomunikacione mreže i upravlja ovim planom.

Pri donošenju Plana numeracije i upravljanju ovim planom, Agencija je dužna da se pridržava odluka i propisa nadležnih organa državne zajednice Srbija i Crna Gora i međunarodnih organizacija koji obavezuju Republiku Srbiju i Republiku Crnu Goru, kao i odluka i propisa nadležnih organa državne zajednice Srbija i Crna Gora koji se odnose na raspoloživost numeracija za korišćenje na teritoriji Republike Srbije.

Agencija dodeljuje javnim telekomunikacionim operatorima brojeve iz Plana numeracije na nediskriminatorskoj osnovi.

Javni telekomunikacioni operator plaća godišnju naknadu za korišćenje dodeljenih brojeva, čiju visinu utvrđuje Agencija, na osnovu sledećih kriterijuma:

- 1) vrste javne telekomunikacione usluge za koju će se koristiti dodeljeni broj;
- 2) broja stanovnika na području na kome će se koristiti dodeljeni broj, a prema zvaničnim podacima organa nadležnog za poslove statistike;
- 3) posebne namene za koju se koristi dodeljeni broj, odnosno dodeljena numeracija (interna numeracija, adresiranje u telekomunikacionim mrežama, komercijalna eksploatacija dodeljenog broja i dr.);
- 4) specifičnih tehničkih uslova, odnosno parametara od značaja za upotrebu dodeljenog broja.

Javni telekomunikacioni operator može dodeljeni broj ustupiti na korišćenje trećem licu, koje ustupljeni broj namerava da koristi u komercijalne svrhe, a ne za sopstvene potrebe, samo na osnovu ugovora sačinjenog u pisanoj formi, na koji je prethodno Agencija dala saglasnost.

Sadržaj Plana numeracije

Član 85.

Plan numeracije predstavlja skup pravila i principa koji se odnose na dodelu, korišćenje i administriranje numeracija nacionalnih telekomunikacionih mreža i usluga.

Plan numeracije obuhvata i internu numeraciju i adresiranje u telekomunikacionim mrežama, racionalno korišćenje brojeva, mogućnost izbora i prethodnog izbora telekomunikacionog operatora i pravo korisnika na prenošenje brojeva.

Plan numeracije sadrži i:

- 1) dodeljivanje brojeva sa prioritetima;
- 2) dodeljivanje brojeva na koje se primenjuju posebne tarife;
- 3) dodeljivanje brojeva koji se koriste za preuređivanje Plana numeracije, ukoliko je potrebno;
- 4) dinamiku (rokove) promene dodeljenih brojeva ili uvođenja novih brojeva.

VII STANDARDI I USLOVI ZA IZGRADNJU TELEKOMUNIKACIONIH MREŽA I OBJEKATA I POSTAVLJANJE TELEKOMUNIKACIONIH SREDSTAVA

Standardi, tehnički pregled i tehnička dozvola (sertifikat)

Član 86.

Agencija, u skladu sa ovim zakonom, donosi opšti akt kojim propisuje standarde za telekomunikacione mreže, sisteme i sredstva.

Standardi se mogu odnositi i na projektovanje, postavljanje, održavanje i korišćenje telekomunikacionih mreža, sistema i sredstava.

Agencija propisuje standarde na osnovu međunarodnih standarda i tehničkih propisa u oblasti telekomunikacija, prvenstveno na osnovu standarda i tehničkih propisa koji se primenjuju u Evropskoj Uniji.

Telekomunikacione mreže, sistemi i sredstva moraju se graditi, projektovati, proizvoditi, upotrebljavati i održavati u skladu sa propisanim standardima i normativima.

Agencija vrši kontrolu usklađenosti sa propisanim standardima i normativima i izdaje odgovarajuće tehničke dozvole - sertifikate.

Ako nije drugačije predviđeno ovim zakonom, odnosno standardima koje je propisala Agencija, za telekomunikacione mreže, sisteme i sredstva neposredno važe odgovarajući standardi i tehnički propisi koji se primenjuju u Evropskoj Uniji.

Telekomunikaciona sredstva namenjena prodaji, odnosno ugradnji na teritoriji Republike Srbije, koja su odobrena, odnosno za koja je na drugi propisan način utvrđeno da zadovoljavaju odgovarajuće standarde koji važe u Evropskoj Uniji, smatraju se usaglašenim sa domaćim standardima.

Telekomunikacione mreže, sistemi i sredstva mogu se pustiti u rad i koristiti posle pregleda i odobravanja njihovog korišćenja od strane Agencije, ukoliko su ispunjeni svi propisani tehnički uslovi i uslovi iz dozvole (tehnički pregled).

Podaci o izvršenom tehničkom pregledu telekomunikacione mreže, sistema, odnosno sredstva unose se u poseban obrazac čiju formu i sadržinu utvrđuje Agencija i čiji se jedan primerak uručuje prilikom izvršenog tehničkog pregleda.

Telekomunikacioni sistemi i sredstva se mogu staviti u promet samo ako poseduju odgovarajuću tehničku dozvolu (sertifikat).

Za izdate sertifikate, odnosno za izvršen tehnički pregled plaćaju se troškovi izdavanja sertifikata, odnosno vršenja tehničkog pregleda, u skladu sa cenovnikom troškova koji donosi Agencija.

Izgradnja i postavljanje telekomunikacionih mreža, sistema i sredstava

Član 87.

Telekomunikacione mreže, sistemi i sredstva moraju biti projektovani, izgrađeni, odnosno proizvedeni, korišćeni i održavani tako da njihov rad ne izaziva nedozvoljene smetnje radu drugih telekomunikacionih mreža, sistema i sredstava.

Telekomunikacione mreže, sistemi i sredstva mogu se pustiti u rad tek pošto Agencija izvrši tehnički pregled, kojim se proveravaju parametri predviđeni u projektnoj i/ili tehničkoj dokumentaciji na osnovu koje su dobijene odgovarajuće dozvole. Agencija bliže propisuje postupak tehničkog pregleda.

Kada za to postoje tehnički ili drugi opravdani razlozi, Agencija može da naloži da dva ili više telekomunikaciona operatora zajednički koriste infrastrukturne objekte, odnosno da telekomunikacionom operatoru - vlasniku objekta naloži da omogući drugom telekomunikacionom operatoru sukorišćenje, uz pravičnu naknadu.

Javni telekomunikacioni operator ima pravo da zahteva pravo prolaza preko tuđeg zemljišta ili pravo korišćenja tuđeg zemljišta

(službenosti), kada je to neophodno radi postavljanja javnih telekomunikacionih mreža ili sistema i instaliranje telekomunikacionih sredstava.

Ako javni telekomunikacioni operator i vlasnik nepokretnosti ne postignu sporazum o pravu prolaza ili pravu druge službenosti za instaliranje ili zaštitu telekomunikacionih mreža, sistema i sredstava, pravo korišćenja ili prolaza reguliše se po opštim pravilima.

Pri izgradnji ili instaliranju telekomunikacionih mreža, sistema ili sredstava, telekomunikacioni operator je dužan da preduzme neophodne mere da obezbedi zaštitu tuđe imovine, bezbednost i zaštitu zdravlja ljudi, kao i da osigura bezbedan protok saobraćaja i zaštitu životne sredine, posebno u odnosu na zračenja koja se prema važećim standardima smatraju štetnim.

Radovi u blizini telekomunikacionih objekata

Član 88.

U blizini telekomunikacionih objekata i drugih telekomunikacionih sredstava zabranjeno je izvoditi radove ili podizati objekte koji bi mogli da oštete ili ometaju njihovo funkcionisanje.

Ako je izvođenje određenih radova ili podizanje objekta neophodno, investitor, odnosno izvođač radova je dužan da prethodno pribavi saglasnost telekomunikacionog operatora radi preduzimanja potrebnih mera za zaštitu i obezbeđivanje nesmetanog funkcionisanja telekomunikacija.

Troškove preduzimanja mera i troškove pribavljanja saglasnosti iz stava 2. ovog člana snosi investitor, odnosno izvođač radova.

Radio koridori i zaštitna zona

Član 89.

U gradovima i naseljima gradskog karaktera urbanističkim planovima se moraju utvrditi slobodni pravci za ulaz i izlaz radio relejnih veza (radio koridori).

U blizini određenih radio stanica i antenskih postrojenja na pravcima prostiranja usmerenih radio talasa od jedne do druge radio stanice mora da postoji zaštitna zona u kojoj je zabranjeno graditi druge radio stanice ili objekte i postrojenja koja mogu ometati prostiranje radio talasa ili mogu prouzrokovati smetnje.

Elektroenergetska postrojenja

Član 90.

Elektroenergetska postrojenja za prenos, distribuciju i korišćenje električne energije, koja se nalaze u blizini telekomunikacione mreže, moraju biti građena, korišćena i održavana tako da njihov rad ne prouzrokuje smetnje u funkcionisanju te telekomunikacione mreže i da ne dovode u opasnost život i zdravlje ljudi koji izvode radove na toj telekomunikacionoj mreži ili je koriste.

Elektromagnetske smetnje

Član 91.

Električna i druga postrojenja, uređaji i aparati ne smeju da stvaraju elektromagnetske smetnje u radu telekomunikacione mreže i moraju da imaju sertifikat o usaglašenosti sa merama za suzbijanje elektromagnetskih smetnji u radu telekomunikacionih mreža i u prijemu signala.

VIII ZAŠTITA KORISNIKA

Prava korisnika telekomunikacija

Član 92.

Pored prava na nesmetano korišćenje i kvalitetnu javnu telekomunikacionu uslugu, kao i prava na privatnost i bezbednost informacija, korisnici javnih telekomunikacionih usluga ili javnih telekomunikacionih mreža imaju pravo da:

- 1) pristupaju informacijama o telefonskim brojevima, informacijama o službama za hitne intervencije i drugim uslugama univerzalnog servisa, koje su predviđene ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona;
- 2) od javnih telekomunikacionih operatora dobiju, na zahtev, bez plaćanja posebne naknade, račun sa specificiranim pozivima i troškovima, za odgovarajući obračunski period;
- 3) od strane javnog telekomunikacionog operatora unapred budu obavešteni o svim posledicama neblagovremenog plaćanja računa, uključujući prekid pružanja usluge;
- 4) od strane javnog telekomunikacionog operatora budu obavešteni o svojim pravima i o obavezama javnog telekomunikacionog operatora, u slučaju prekida pružanja usluge ili smanjenja kvaliteta pruženih usluga;
- 5) javnom telekomunikacionom operatoru, u roku od osam dana od dana prijema računa, ulože prigovor na račun, o

kome je javni telekomunikacioni operator dužan da odluči u roku od 15 dana od dana prijema prigovora i da o svojoj odluci korisniku dostavi obaveštenje u pisanoj formi;

- 6) Agenciji podnesu prigovor na nepropisno postupanje telekomunikacionog operatora, uključujući i prigovor na visinu ispostavljenog računa, pošto iskoriste sva pravna sredstva kod telekomunikacionog operatora.

Korišćenje prava na zaštitu iz stava 1. ovog člana ne sprečava korisnika telekomunikacione usluge da zaštitu svojih prava ostvari i na način predviđen drugim propisima.

Javni telekomunikacioni operator i korisnik međusobna prava i obaveze regulišu ugovorom, a uslovi pružanja javne telekomunikacione usluge moraju biti unapred poznati i dostupni javnosti.

Javni telekomunikacioni operator ne može određivati obaveze korisniku prilikom modernizacije telekomunikacione mreže.

Privremeni prekid pružanja javne telekomunikacione usluge

Član 93.

Javni telekomunikacioni operator može korisniku privremeno prekinuti pružanje usluge ako:

- 1) nastupe tehničke smetnje u javnoj telekomunikacionoj mreži - do otklanjanja smetnji;
- 2) se utvrde tehničke smetnje ili nedostaci na uređajima ili instalacijama korisnika - do otklanjanja smetnji, odnosno nedostataka;
- 3) se izvode radovi na rekonstrukciji ili proširenju javne telekomunikacione mreže na koju je korisnik priključen - do završetka radova;
- 4) korisnik ili drugo lice, upotrebom njegovog korisničkog broja ili drugog vida identifikacije korisnika prilikom korišćenja javne telekomunikacione usluge, uznemirava ili vređa druge korisnike istog ili drugog javnog telekomunikacionog operatora;
- 5) korisnik nije izmirio svoje novčane obaveze za korišćene usluge u roku od 15 dana od dana dospelosti tih obaveza - do dana izmirenja dospelih obaveza, s tim što će javni telekomunikacioni operator i za vreme privremenog prekida pružanja javne telekomunikacione usluge omogućiti korisniku pružanje onih usluga koje ne predstavljaju trošak korisnika, u meri u kojoj je to tehnički moguće.

U slučaju iz stava 1. tačka 5) ovog člana javni telekomunikacioni operator može trajno prekinuti pružanje javne telekomunikacione usluge ako korisnik ni u roku od 60 dana od dana privremenog prekida ne izmiri svoja dospela potraživanja.

IX MEĐUNARODNE TELEKOMUNIKACIJE

Povezivanje domaćih telekomunikacionih mreža sa telekomunikacionim mrežama drugih država

Član 94.

Domaće telekomunikacione mreže mogu biti povezane sa telekomunikacionim mrežama drugih država, na osnovu međunarodnih sporazuma i pod uslovima propisanim zakonom.

Javnom telekomunikacionom operatoru koji poseduje odgovarajuću dozvolu za obavljanje ove vrste telekomunikacione delatnosti i koji ispunjava uslove koje Agencija propiše u skladu sa članom 38. ovog zakona, a koji obuhvataju i uslove koji su od značaja za bezbednost zemlje, Agencija izdaje odobrenje za povezivanje domaće telekomunikacione mreže sa telekomunikacionom mrežom druge zemlje.

Na pitanja sporazuma o povezivanju između domaćeg i stranog telekomunikacionog operatora, naknade za interkonekciju i obračunske tarife ne primenjuju se odredbe ovog zakona kojima se uređuje interkonekcija.

Javni telekomunikacioni operator koji je dobio odobrenje za povezivanje sa telekomunikacionom mrežom operatora druge zemlje, ima pravo da zaključi sa ovim operatorom ugovor o izgradnji mreže za interkonekciju i o razmeni saobraćaja, kao i da vrši obračun i naplatu međunarodnog telekomunikacionog saobraćaja (međunarodni obračun). Na pitanja izgradnje mreže za interkonekciju primenjuju se odredbe čl. 86. i 87. ovog zakona.

Saradnja sa međunarodnim organizacijama u oblasti telekomunikacija

Član 95.

Agencija prati i obaveštava nadležne državne organe, telekomunikacione operatore i javnost o razvoju u oblasti propisa i pravila koja su usvojile međunarodne organizacije koje se bave pitanjima iz oblasti telekomunikacija (EU, ITU, CEPT, NjTO i dr.) i preduzima mere da ovi propisi i pravila budu usvojeni i ugrađeni u domaći pravni sistem.

Ministarstvo, u saradnji sa nadležnim organima, koordinira i usaglašava aktivnosti koje se odnose na međunarodnu saradnju u oblasti telekomunikacija.

X KAZNENE ODREDBE

Član 96.

Novčanom kaznom od 300.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup javni telekomunikacioni operator koji je pravno lice, ako:

- 1) ne preduzme odgovarajuće mere radi obezbeđenja poverljivosti i bezbednosti usluga koje pruža, u skladu sa članom 54.;
- 2) gradi, poseduje i eksploatiše javnu telekomunikacionu mrežu i/ili pruža javnu telekomunikacionu uslugu bez prethodno izdate dozvole Agencije, ako je takva dozvola potrebna u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega (član 32.);
- 3) poseduje javnu telekomunikacionu mrežu, odnosno pruža javnu telekomunikacionu uslugu koja nije obuhvaćena dobijenom dovolom (član 34.);
- 4) delatnost u oblasti telekomunikacija ne obavlja preko zasebnog povezanog pravnog lica (član 34. st. 3. i 4.);
- 5) dobijenu licencu ili odobrenje prenese na treće lice bez prethodne saglasnosti Agencije (član 36. stav 9. i član 38. stav 6.);
- 6) za usluge koje podležu specijalnom tarifnom režimu primeni tarife suprotno tarifama koje je utvrdila Agencija (član 44.);
- 7) ne omogući interkonekciju drugom telekomunikacionom operatoru u skladu sa odredbama ovog zakona (član 46.);
- 8) ne postupi po nalogu Agencije koji se odnosi na posebne uslove interkonekcije (član 48.);
- 9) ne izvršava obaveze vezane za pružanje univerzalnog servisa (član 50.);
- 10) ne izvršava obaveze vezane za omogućavanje zakupa linija (čl. 52. i 53.).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana, novčanom kaznom od najmanje 100.000 dinara, kazniće se i odgovorno lice javnog telekomunikacionog operatora.

Član 97.

Novčanom kaznom od najmanje 60.000 dinara kazniće se za prekršaj javni telekomunikacioni operator koji je pravno lice, ako:

- 1) ne omogući kontroloru telekomunikacija pristup objektu ili mu ne pruži tražene informacije i dokumentaciju ili mu ne

- omogući da izvrši odgovarajuća ispitivanja i merenja ili na njegov zahtev sam ne izvrši tražena ispitivanja i merenja ili se ne odazove pozivu radi vršenja posebnih merenja u kontrolno-mernom centru (član 29.);
- 2) javno iznosi informacije o sadržaju, činjenicama i uslovima prenosa poruka, iznad minimuma koji je neophodan za nuđenje usluge na tržištu (član 54.);
 - 3) podatke o saobraćaju koji se odnose na pojedinačne korisnike čuva i obrađuje suprotno odredbi člana 54. stav 2.;
 - 4) ne ustanovi i ne vodi evidencije, u skladu sa članom 56.;
 - 5) ne podnese godišnji finansijski izveštaj ili obračun, u roku iz člana 57.;
 - 6) telekomunikacionu mrežu, sistem ili sredstvo pusti u rad i koristi pre obavljenog tehničkog pregleda (član 86.);
 - 7) telekomunikacionu mrežu, sistem ili sredstvo projektuje, izgradi, koristi ili održava tako da njihov rad prouzrokuje smetnje u radu drugih telekomunikacionih mreža, sistema ili sredstava (član 87.);
 - 8) ne postupi po nalogu Agencije koji se odnosi na zajedničko korišćenje infrastrukturnog objekta ili ne omogući sukorišćenje takvog objekta (član 87.);
 - 9) ne preduzme neophodne mere za zaštitu tuđe imovine, bezbednosti ili zdravlja ljudi ili ne osigura bezbedan protok saobraćaja ili ne obezbedi zaštitu čovekove okoline, posebno u odnosu na štetna zračenja (član 87.);
 - 10) korisnicima svojih telekomunikacionih usluga ili telekomunikacionih mreža ne obezbedi pristup informacijama o telefonskim brojevima ili informacijama o službama za hitne intervencije ili pristup drugim uslugama univerzalnog servisa koji je obavezan da pruža, ili ako korisniku, na njegov zahtev i bez posebnog plaćanja naknade, za zahtevani obračunski period ne izda račun sa specificiranim pozivima i troškovima, ili ako korisnike ne obavesti unapred o posledicama neblagovremenog plaćanja računa, ili ako korisnike ne obavesti o njihovim pravima i svojim obavezama u slučaju prekida pružanja usluge ili smanjenja kvaliteta pružene usluge, ili ako korisniku nametne obaveze prilikom modernizacije mreže (član 92.);
 - 11) prekine pružanje usluga korisniku suprotno odredbi člana 93. ili ne nastavi sa pružanjem usluga korisniku po prestanku okolnosti koje su bile razlog za privremeni prekid pružanja usluga;

- 12) izvrši povezivanje svoje telekomunikacione mreže sa telekomunikacionom mrežom druge države bez odobrenja Agencije (član 94.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice javnog telekomunikacionog operatora, novčanom kaznom od najmanje 6.000 dinara.

Za prekršaj iz tačke 1) stava 1. ovog člana kazniće se novčanim kaznama predviđenim u st. 1. i 2. ovog člana i drugo pravno lice, odnosno odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, novčanom kaznom od najmanje 6.000 dinara, kazniće se i javni telekomunikacioni operator koji je preduzetnik.

Za prekršaj iz tačke 1) stava 1. ovog člana, novčanom kaznom od najmanje 15.000 dinara kazniće se i preduzetnik, a novčanom kaznom od najmanje 6.000 dinara drugo fizičko lice.

Član 98.

Novčanom kaznom od najmanje 60.000 dinara kazniće se za prekršaj javni telekomunikacioni operator koji je pravno lice ili drugo pravno lice, ako:

- 1) koristi radio stanicu bez prethodno pribavljene dozvole (član 65. stav 1.);
- 2) kao uvoznik uveze radio stanicu bez saglasnosti Agencije (član 65. stav 3.);
- 3) privremeno ili trajno prenese ili ustupi trećem licu dozvolu za radio stanicu (član 65. stav 6.);
- 4) pusti u rad radio stanicu bez obavljenog tehničkog pregleda (član 71. stav 2.);
- 5) ne pridržava se propisanih uslova za rad radio stanice ili ako ne obezbedi da se radom njegove radio stanice ne stvaraju štetne smetnje u radu drugih radio stanica ili ako ne obezbedi da se radom njegove radio stanice ne ugrožava ili narušava životna sredina, ako ne obezbedi zaštitu ljudi od štetnog zračenja ili ako ne preduzme mere za blagovremeno otklanjanje nepravilnosti u radu svoje radio stanice (član 72.);
- 6) koristi radio stanicu po prestanku važenja dozvole (član 75.);
- 7) na zahtev Agencije ne prilagodi rad svoje radio stanice nastalim promenama (član 76. stav 3.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice javnog telekomunikacionog operatora, odnosno odgovorno lice u pravnom licu, novčanom kaznom od najmanje 6.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i javni telekomunikacioni operator koji je preduzetnik ili drugi preduzetnik, novčanom kaznom od najmanje 60.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. tač. 1), 3), 4), 5), 6). i 7). ovog člana kazniće se i fizičko lice imalac radio stanice, novčanom kaznom od najmanje 10.000 dinara.

Član 99.

Novčanom kaznom od najmanje 30.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) u blizini telekomunikacionog objekta ili drugog telekomunikacionog sredstva izvodi radove ili podiže objekte koji bi mogli da oštete ili ometaju njihovo funkcionisanje ili ako obavlja radove u blizini ovih objekata ili sredstava bez prethodne saglasnosti telekomunikacionog operatora (član 88.);
- 2) u zaštitnoj zoni gradi radio stanicu ili drugi objekat ili postrojenje koji mogu ometati prostiranje radio talasa ili koji mogu prouzrokovati smetnje (član 89.);
- 3) gradi, koristi ili održava elektroenergetska postrojenja za prenos, distribuciju ili korišćenje električne energije u blizini telekomunikacione mreže, tako da njihov rad prouzrokuje smetnje u funkcionisanju te telekomunikacione mreže ili dovodi u opasnost život ili zdravlje ljudi koji izvode radove na toj telekomunikacionoj mreži ili koji je koriste (član 90.);
- 4) proizvodi, stavlja u promet ili koristi električna ili druga postrojenja, uređaje ili aparate koji stvaraju elektromagnetske smetnje u radu telekomunikacione mreže ili koji nemaju sertifikat o usaglašenosti sa merama za suzbijanje elektromagnetskih smetnji u radu telekomunikacionih mreža i u prijemu signala (član 91.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, novčanom kaznom od najmanje 3.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i preduzetnik, novčanom kaznom od najmanje 30. 000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i fizičko lice koje nije preduzetnik, novčanom kaznom od najmanje 3.000 dinara.

XI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 100.

Vlada će podneti predlog za izbor predsednika i članova Upravnog odbora Agencije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Skupština će izabrati predsednika i članove Upravnog odbora Agencije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 101.

Vlada će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona obezbediti prostorne, tehničke, finansijske i druge materijalne uslove za početak rada Agencije.

U roku iz stava 1. ovog člana Vlada će, u skladu sa članom 19. stav 3. ovog zakona, utvrditi finansijski plan za prvu godinu rada Agencije.

Vlada će u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti Strategiju razvoja telekomunikacija u Republici.

Član 102.

Upravni odbor Agencije će se konstituisati u roku od 15 dana od dana izbora predsednika i članova.

Upravni odbor Agencije će na konstitutivnoj sednici doneti Statut, Poslovnik o radu Upravnog odbora Agencije i opšte akte o sistematizaciji poslova i zadataka i o unutrašnjoj organizaciji Agencije.

Agencija će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu opštih akata iz stava 2. ovog člana izvršiti prijem i raspoređivanje potrebnog broja zaposlenih.

Član 103.

Ostale opšte akte za čije je donošenje, u skladu sa ovim zakonom, ovlašćena, Agencija će doneti u roku od šest meseci od dana konstituisanja Upravnog odbora.

Do donošenja opštih akata iz stava 1. ovog člana primenjivaće se važeći propisi koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

U roku iz stava 1. ovog člana Agencija će doneti i druge opšte akte kojima se, u skladu sa ovim zakonom i važećim propisima, uređuje funkcionisanje i rad Agencije.

Agencija će u roku iz stava 1. ovog člana formirati baze podataka, odnosno ustanoviti evidencije i registre i propisati obrasce, u skladu sa ovim zakonom.

Član 104.

Vlada će doneti Plan namene radio frekvencijskih opsega u roku od 30 dana od dana početka primene ovog zakona.

Ministarstvo nadležno za poslove telekomunikacija će doneti planove raspodele radio frekvencija u roku od 30 dana od dana donošenja Plana namene iz stava 1. ovog člana.

Član 105.

Ministarstvo nadležno za poslove telekomunikacija će u roku od tri meseca od dana početka primene ovog zakona utvrditi početne grupe (vrste) usluga koje spadaju u univerzalni servis.

Član 106.

Postojeće dozvole (licence) izdate javnim telekomunikacionim operatorima ili druga prava koja su oni stekli po ranije važećim propisima za delatnosti za koje se po ovom zakonu zahteva dozvola, ostaju na snazi, ali je imalac prava dužan da vršenje svog prava uskladi sa odredbama ovog zakona, najkasnije u roku od godinu dana od dana početka njegove primene.

Imalac licence ili kakvog drugog prava dužan je da u roku iz stava 1. ovog člana zatraži od Agencije izdavanje nove licence (zamena licence) ili odobrenja, koji će biti izdati saglasno ovom zakonu.

Imalac licence ili drugog odgovarajućeg prava ima pravo da mu nova licenca bude izdata bez javnog nadmetanja i bez plaćanja jednokratne naknade koja se u skladu sa ovim zakonom naplaćuje prilikom izdavanja odgovarajuće licence, ako je naknadu platio u skladu sa propisima važećim u vreme sticanja licence, odnosno drugog odgovarajućeg prava.

Periodične naknade i druge novčane obaveze predviđene ovim zakonom, imalac licence ili drugog odgovarajućeg prava, po izdavanju nove licence nastavlja da izmiruje u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona.

Ako imalac licence ili drugog odgovarajućeg prava ne postupi saglasno odredbama st. 1. do 3. ovog člana, odnosno ako svoju aktivnost ne uskladi sa zakonom, primeniće se pravila o izmeni ili oduzimanju licence, predviđena ovim zakonom.

Odredbe st. 1. do 5. ovog člana shodno se primenjuju i na druge javne telekomunikacione operatore koji u vreme stupanja na snagu ovog zakona obavljaju delatnost za koju se po ovom zakonu zahteva odgovarajuća

dozvola, a pravo na obavljanje delatnosti su stekli po ranije važećim propisima.

Odredbe st. 1. do 3. i stava 5. ovog člana ne primenjuju se na imaoce dozvole za radio stanicu koji obavljaju delatnost emitovanja, odnosno distribucije radio i/ili televizijskog programa, čiji se položaj uređuje posebnim zakonom.

Član 107.

Javni telekomunikacioni operatori i druga pravna ili fizička lica koja u vreme stupanja na snagu ovog zakona pružaju javne telekomunikacione usluge obavezna su da usklade svoje poslovanje i obavljanje delatnosti u oblasti telekomunikacija sa odredbama ovog zakona u roku od jedne godine od dana početka njegove primene.

Odredba stava 1. ovog člana primenjuje se i na lica koja otpočinu sa pružanjem javne telekomunikacione usluge u periodu od stupanja na snagu ovog zakona do početka njegove primene.

Pravna i fizička lica koja u vreme stupanja na snagu ovog zakona pružaju javnu telekomunikacionu uslugu koja je u režimu odobrenja (opšte licence), a za čije pružanje po do sada važećim propisima nije bila potrebna dozvola, obavezna su da Agenciji podnesu prijavu za registraciju u roku od 30 dana od dana početka primene ovog zakona.

Odredba stava 3. ovog člana primenjuje se i na lica koja otpočinu sa pružanjem javne telekomunikacione usluge u periodu od stupanja na snagu ovog zakona do početka njegove primene.

Javni telekomunikacioni operatori koji obavljaju delatnost u vreme stupanja na snagu ovog zakona obavezni su da evidencije predviđene u članu 56. ovog zakona uvedu u roku od jedne godine od dana početka primene ovog zakona, odnosno od dana objavljivanja uputstava o evidenciji.

Član 108.

Agencija neće izdavati dozvole za javne telekomunikacione usluge za koje su, pre stupanja na snagu ovog zakona, već dodeljena ekskluzivna (isključiva) prava, dok traje period ekskluziviteta.

Član 109.

Preduzeće za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d. (u daljem tekstu: Telekom Srbija), operator javne fiksne telekomunikacione mreže koji u vreme stupanja na snagu ovog zakona ima ekskluzivno (isključivo) pravo da, najkasnije do 9. juna 2005. godine, korisnicima u Republici Srbiji pruža sve postojeće i buduće vrste fiksnih telekomunikacionih usluga (što uključuje lokalne, nacionalne, međugradske i međunarodne fiksne telekomunikacione

usluge, usluge telefonije PSTN (public switched telephone network), ostale fiksne usluge govorne pošte, usluge prenosa podataka, telematske usluge, usluge sa dodatnom vrednošću, ISDN usluge (integrated services digital network), usluge inteligentnih mreža, fiksne satelitske usluge, fiksne usluge na osnovu DECT standarda (digital enhanced cordless telephone) i zakup linija, da na teritoriji Republike Srbije gradi, poseduje i eksploatiše bilo koju i sve vrste postojećih i budućih fiksnih telekomunikacionih infrastruktura i mreža (uključujući žične i bežične fiksne objekte), da obezbeđuje usluge telefonskih imenika (uključujući telefonske imenike "Bele stranice" i "Žute stranice") i da, preko telefona ili u elektronskom obliku, daje obaveštenja o pretplatničkim brojevima koji se odnose na fiksne telekomunikacione usluge na kojima ima ekskluzivno pravo, zadržava ovo pravo do isteka navedenog roka, osim ako dođe do izmene ugovora na osnovu koga je pravo stečeno.

Izmena ugovora iz stava 1. ovog člana koja se odnosi na stečena ekskluzivna (isključiva) prava proizvođače pravno dejstvo samo ako se tom izmenom stečena prava iz stava 1. ovog člana sužavaju po obimu ili vrsti ili ako se skraćuje rok njihovog trajanja.

Ekskluzivno (isključivo) pravo iz stava 1. ovog člana ne obuhvata usluge Interneta, multimedijalne usluge, kao ni bilo koje radio-televizijske i druge radiodifuzne usluge kablovske televizije, koje se mogu pružati slobodno i pod ravnopravnim uslovima, u skladu sa odredbama ovog zakona.

U periodu trajanja ekskluzivnog prava nijedno fizičko ili pravno lice, osim Telekom-a Srbija, ne može da pruža nijednu od telekomunikacionih usluga navedenih u stavu 1. ovog člana, niti da organizuje, promoviše ili učestvuje u pružanju usluga povratnih poziva (call back poziva).

Pre isteka roka iz stava 1. ovog člana, svako fizičko ili pravno lice može da podnese prijavu za dobijanje dozvole za izgradnju, posedovanje i eksploataciju javne fiksne telekomunikacione mreže, ili za pružanje usluga javne fiksne telekomunikacione mreže, ali mu ne može biti izdata dozvola koja će proizvoditi pravna dejstva pre isteka roka ekskluziviteta.

Izuzetno, na osnovu dozvole izdate u skladu sa stavom 5. ovog člana, imalac dozvole može da gradi javnu fiksnu telekomunikacionu mrežu za koju je dozvola izdata, ali nema pravo da otpočne sa njenom eksploatacijom, niti da drugome omogući njenu eksploataciju, za pružanje bilo koje usluge koja je obuhvaćena ekskluzivnim (isključivim) pravom Telekom-a Srbija, pre nego što izdata dozvola počne da proizvodi pravno dejstvo.

Član 110.

U cilju usklađivanja oblasti telekomunikacija sa međunarodnim standardima, pravilima i direktivama i u cilju stvaranja uslova za uspostavljanje pune slobodne konkurencije posle isteka perioda ekskluziviteta, Telekom Srbija je obavezan, dok ekskluzivitet traje, da:

- 1) dozvoli, odnosno omogući drugim javnim telekomunikacionim operatorima da preko njegove mreže pružaju usluge sa dodatnom vrednošću;
- 2) progresivno usklađuje svoje tarife sa troškovima za svaku uslugu pojedinačno, pri čemu usklađivanje treba da se okonča u što kraćem roku, a najkasnije do 9. juna 2005. godine;
- 3) u što kraćem roku utvrdi program ciljeva unapređenja kvaliteta, kakav je predviđen međunarodnim pravilima, a naročito pravilima Evropske Unije;
- 4) u skladu sa odredbama ovog zakona, uvodi naknade za interkonekciju i zakup linija, zasnovane na troškovnom principu i da ne pravi razliku između telekomunikacionih operatora;
- 5) u roku od jedne godine od dana početka primene ovog zakona u obračunima poslovanja iskazuje obračune za sve svoje aktivnosti, odvojeno od obračuna za interkonekciju i druge usluge, odnosno pogodnosti koje daje drugim telekomunikacionim operatorima;
- 6) svakih šest meseci podnosi Agenciji izveštaj o troškovima pružanja univerzalnog servisa, sve do isteka perioda u kome ima ekskluzivno pravo na pružanje usluga javne fiksne telekomunikacione mreže;
- 7) najmanje jednom godišnje, podnosi Agenciji izveštaj koji se odnosi na nove veze u javnoj fiksnoj telekomunikacionoj mreži.

Član 111.

Telekom Srbija će se, u smislu ovog zakona, smatrati javnim telekomunikacionim operatorom sa značajnim tržišnim udelom najmanje do isteka ekskluzivnih (isključivih) prava koja ima na dan stupanja na snagu ovog zakona.

U skladu sa odredbom stava 1. ovog člana na Telekom Srbija se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na javnog telekomunikacionog operatora sa značajnim tržišnim udelom, osim ako drugačije nije predviđeno ovim zakonom.

Član 112.

Telekom Srbija na osnovu ovog zakona, a u skladu sa njegovim odredbama, ima obavezu da obezbeđuje univerzalni servis u periodu ne kraćem od perioda trajanja njegovih ekskluzivnih (isključivih) prava.

Za vreme dok traje period ekskluzivnih (isključivih) prava, Telekom Srbija nema pravo da za obezbeđivanje univerzalnog servisa

zahteva nadoknadu troškova iz fonda za nadoknadu troškova univerzalnog servisa.

Agencija može Telekom-u Srbija izdati licencu za obavljanje delatnosti javne fiksne telekomunikacione mreže i usluga u roku iz člana 106. ovog zakona i ako u vreme izdavanja te licence još nije ispunio sve obaveze koje se odnose na pružanje univerzalnog servisa, ako je do neispunjenja obaveza došlo iz objektivnih razloga, kao što su tehnička nemogućnost, odnosno značajan obim investicija za čiju je realizaciju potreban duži vremenski period. U tom slučaju, Agencija će u licenci koju izdaje, kao poseban uslov, utvrditi primeren rok u kome je Telekom Srbija dužan da ispuni sve propisane obaveze. Ako Telekom Srbija ne postupi u skladu sa ovako propisanim uslovom, primeniće se odredbe ovog zakona koje se odnose na mirovanje prava i obaveza iz dozvole i na oduzimanje dozvole.

Član 113.

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o sistemima veza ("Službeni glasnik RS", br. 38/91, 41/91, 53/93, 67/93, 48/94 i 20/97), osim odredbi kojima se uređuje osnivanje i delatnost javnog preduzeća za obavljanje PTT saobraćaja (čl. 8, 9. i 10.), organizovanje Preduzeća PTT kao holding preduzeća (član 11a st. 1, 3, 4. i 5.), imenovanje organa uprave zavisnog preduzeća (član 11v), odnos matičnog i zavisnog preduzeća (član 11d), sredstva za osnivanje i rad Preduzeća PTT (čl. 13. i 14. st. 1, 2. i 5.), status zaposlenih u matičnom i zavisnom preduzeću (član 14b), sprovođenje stečajnog postupka nad Preduzećem PTT (član 17.), statut Preduzeća PTT (član 18.), organi uprave Preduzeća PTT (čl. 19, 20, 21. i 22.), obaveza Preduzeća PTT u slučaju štrajka (član 23.) i obaveza Preduzeća PTT u slučaju proglašavanja vanrednog stanja (član 24.).

Član 114.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Odredbe ovog zakona kojima se uređuje osnivanje Agencije primenjuju se danom stupanja Zakona na snagu, a ostale odredbe Zakona primenjuju se danom isteka tri meseca od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije" akta o izboru predsednika i članova Upravnog odbora Agencije.